

A

Roszík Mihály Evangélikus

Általános Iskola

Pedagógiai programja

és helyi tanterve

Összeállította:

Mányi Sándorné igazgató

Hatálybalépés időpontja:

2013. szeptember 1.

Érvényes:

2017. augusztus 31.

Tartalom

I. Általános bevezetés	4
1. Helyzetelemzés	4
A. Történeti áttekintés	4
B. Helyi sajátosságok	4
C. Intézményi sajátosságok	5
2. Törvényi háttér	6
II. Intézményünk nevelési programja	7
1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei és eljárásai	7
A. Az iskola funkciói	7
B. Intézményünk érték- és célrendszere	7
C. Intézményünk pedagógiai célrendszere	8
D. Kiemelt nevelési feladataink	10
E. Erkölcsei elvárások az intézményben	13
F. Iskolai nevelőmunkánk eszközei, eljárásai	14
2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	16
3. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	17
A. A közösségfejlesztés céljainak és fő területeinek összefüggései	17
B. A tanórán megvalósítható közösségfejlesztési feladatok:	18
C. A tanórán kívüli foglalkozások közösségfejlesztési feladatai	18
D. A diák-önkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai	19
E. A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai	19
F. Az iskolai rendezvények közösségfejlesztési feladatai	20
4. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	21
A. Az iskola belső helyzete, előélete	21
B. Jövőkép, alapelvek, célok:	22
C. Megvalósítandó feladataink	23
D. Az iskolai egészségnevelés fő színterei	23
E. Alkalmazott módszerek, taneszközök	25
F. Elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terv	26
5. Környezeti nevelés	27
A. Alapelvek, célok	27
B. Környezetnevelési részterületek, feladatok	29
C. A környezeti nevelés színterei, alkalmazott módszerei, eszközei	30
D. Kommunikáció, együttműködés, kapcsolatrendszer	31
6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	32
A. Fogalmak meghatározása	32
B. Általános alapelvek	32
1. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek	33
2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása	33
a/ Fejlődési zavarral küzdők integrált oktatása	33
b/ A beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézséggel küzdők segítése	34
3. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása	35
a/ Feladataink a gyermek és ifjúságvédelem területén	36
b/ A gyermekvédelmi célok megvalósításának színterei	36
4. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység	37
a/ A szociális körülményekből adódó különbségek csökkentése	37
b/ Tanulási különbségek csökkentése	37
7. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje	38
A. Az osztályközösségek	38
B. A diákkörök	38
C. Az iskolai diákönkormányzat	38

8.	A pedagógusok és az osztályfőnök feladatai	38
9.	A kapcsolattartás formái	40
A.	Az intézményen belüli kapcsolattartás formái	40
1.	Kapcsolattartás a pedagógusok között	40
2.	A tanulók és a nevelők közötti kapcsolattartás	40
3.	A nevelők és a szülők közötti kapcsolattartás	40
B.	Kapcsolattartás a fenntartóval, evangélikus intézményekkel	41
C.	Kapcsolattartás a helyi intézményekkel	41
D.	Határon belül, határon túl...	42
10.	Az iskolában folyó nevelő-oktató munka ellenőrzési, mérési, értékelési rendszere	42
A.	Értékelési rendszerünk alapelvei	42
B.	Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái	43
C.	A tanulók teljesítményének értékelése	46
11.	Az intézmény vizsgaszabályzata	47
12.	A tanulók felvételének, átvételének elvei	52
A.	Az iskolába való felvétel feltételei	52
B.	Tanulók átvételének elvei	53
C.	A tanulói jogviszony megszűnése	53
13.	A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke	54
III.	Intézményünk helyi tanterve	60
1.	Az iskola tantárgyi rendszere, óraterve	60
A.	Az intézmény képzési rendje	60
B.	A helyi tanterv általános bemutatása	60
2.	Az alkalmazható tankönyvek, segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei	63
3.	A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	64
4.	Az iskola magasabb évfolyamára lépésének feltételei	66
5.	A tanuló magatartásának, szorgalmának értékelése és minősítése	67
6.	A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei	69
A.	Idegen nyelv választása	69
B.	Matematika-magyar csoportbontás	70
C.	Egyéb csoportbontások	70
D.	Tantárgyválasztás lehetséges módjai	70
E.	A tanórán kívüli tevékenységekkel kapcsolatos követelmények	70
F.	Projektoktatás	71
7.	A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	72
8.	Az otthoni felkészüléssel, a házi feladatok adásával kapcsolatos elveink	73
9.	A mindennapos testnevelés megszervezése	74
10.	A tanulók fizikai állapotának mérése	75
11.	A Pedagógiai programmal kapcsolatos intézkedések	76
A.	A pedagógiai program érvényességi ideje, felülvizsgálata	76
B.	A Pedagógiai program módosítása	76
C.	A Pedagógiai program nyilvánossága	76

I. Általános bevezetés

1. Helyzetelemzés

A. Történeti áttekintés

Albertirsa, a 14 ezer lakosú kisváros: Budapesttől 50 km-re található kisváros már a bronzkorban is lakott volt. Történelmi események és járványok többször tették kihalttá. Így a falu végérvényesen 1711-ben népesült be, amikor felvidéki szlovákok érkeztek, és letelepedésükkel megvetették a mai Alberti alapjait. A megérkezés - 1711. szeptember 29-én - napján Claudinyi Frigyes - a csapatot vezető lelkész - hálaadó istentiszteletet tartott, ezzel megalapították az Alberti Evangélikus Egyházközséget.

Helyi egyházunkban mindig "élt" a neveléssel, tanítással kapcsolatos felelősség- és kötelességtudat. Így aztán a gyülekezet, a falu és az iskola születése egybeesik. Már 1720-ban volt önálló tanítómestere a közösségnek Benediczky Izráel személyében. Az iskola szükségességét bizonyítja az a vizitációs jegyzőkönyv, mely szerint 1741-ben 50, 1831-ben pedig már 170 tanulója volt az intézménynek.

Az alberti iskolát 1948-ban államosították. Aztán a rendszerváltást követően egyházunk az elsők között kérte vissza eltulajdonított birtokait, intézményeit. Az evangélikus óvoda 1992-ben, az iskola pedig 1993-ban nyitotta meg kapuit.

Az Alberti Evangélikus Egyházközség Általános Iskolájában először egy első osztállyal és a hozzá tartozó napközis csoporttal indult meg az oktatás. Mivel ekkor még csak egy tanterem volt, ezért megkezdődött az épülethez tartozó szolgálati lakás átalakítása, illetve három újabb tan-, és egy kisméretű tornaterem építése. A bővítéssel együtt az évfolyamok száma, azaz a tanulólétszám is emelkedett.

1996 őszének összevont szülői értekezletén erősödött meg az elhatározás, hogy az ide járó gyerekek ne csak az alsó tagozatot végezhesék el itt, hanem a felsőt is. Így aztán az alapító okirat módosítása, valamint az iskola névváltoztatása is megtörtént. Közben újabb bővítések váltak szükségessé. Először a felső tagozatosok épülete és az ebédlő - 1998-ban -, majd 2001-ben a tornaterem került átadásra. Ezzel párhuzamosan a tanulók és az alkalmazottak létszáma is emelkedett.

Az utolsó épület átadásával teljessé vált az az épüleategyüttes, mely körülöleli a templomot: óvoda, iskola, parókia egymás közelében.

A parókia falán emléktábla hirdeti, hogy 1742-ben - az akkor itt szolgálatot teljesítő pap fiaként -, az épület falai között született Tessedik Sámuel, lelkész és tudós, a magyar föld "*fáradhatatlan, áldott munkása és a magyar róna szerelmese*", akinek személye követendő példa számunkra.

B. Helyi sajátosságok

A valamivel több, mint tízezer lakosú Albertirsa 2003-ban kapta meg a városi rangot.

Az itt élők életformájára a kettősség a jellemző. Egyrészt jelentkezik az elvárosiasodás: Budapest közelsége miatt egyre többen választják lakóhelyül Albertirsát, illetve sok fővárosi - megunva a városi életforma negatívumait bízva abban, hogy itt jobb természeti környezetbe, jobb megélhetési körülmények közé kerül - költözik kisvárosunkba. Így aztán egyre több az "idegen", teret hódít az egymás iránti közömbösség, csökkenő félben van az összetartozás.

Az őslakosokban él a közösségi igény. Ezt bizonyítja a nagy múlttal rendelkező katolikus, két evangélikus, egy református, illetve a viszonylag újnak számító baptista, ádventista gyülekezet működése. Természetesen mellettük több, helyi szerveződésű, újabb keletű civil szervezet is van. Ezek a közösségek azonban viszonylag zártak, az alá- és fölérendeltségi viszonyok erősek, a demokratikus elvek érvényesítése gyakran ellenállásba ütközik.

A privatizáció következtében a termelőszövetkezetek felbomlottak, helyettük új vállalkozási formák jöttek létre, helyben azonban kevés munkalehetőség akad. Sajnos, Budapesten és a környező településeken is kevés a munkahely, melynek következtében jellemző a munkanélküliség, a családok jelentős hányada szociálisan hátrányos helyzetű.

A helyi létforma sajátosságai közül meghatározóak:

- a gyerekek fizikailag távol élnek az igényes kultúra forrásaitól
- a családok - noha többségükben jelentős időt töltenek együtt, azt nem használják ki elég tartalmasan
- a szociális helyzet negatív irányban befolyásolja a művelődési igényeket
- a kommunikációra nyelvi pongyolaság, durvaság a jellemző
- alakulóban vannak a közrendet veszélyeztető kisközösségek.

C. Intézményi sajátosságok

Általánosságban

- OM 032344
- Az Alberti Evangélikus Általános Iskola 2013. szeptember 1-jétől nevet váltott. Innentől kezdve Roszik Mihály Evangélikus Általános Iskola nevet viseli.
- Az iskola tanulói jogviszonnal rendelkező diákjainak száma a működési engedély szerint 254 fő lehet.
- Az évfolyamok száma: nyolc, általában évfolyamonként egy-egy osztállyal.
- Az osztályok átlagléttszáma: 20-24 fő.
- Az iskolai étkeztetésben részesül általában a teljes létszám 40-55 %-a.
- Napközi otthonos tanulók száma a teljes tanulói létszám 15-30 %-a.
- Az iskolai nevelő-oktató munkát szakképzett tanítók, tanárok és a gyülekezeti lelkész látja el.

Intézményünk tanulói elsősorban az Alberti Evangélikus Óvodából kerülnek ki. Többségükben evangélikus vallásúak, a más vallási közösséghez tartozók aránya a teljes létszámhoz viszonyítva évek óta 10-20 % között mozog.

Iskolánkban csak normál tagozat működik, de vállaljuk a másfogyatékossgal rendelkezők integrált oktatását is.

Az intézményünkbe felvett tanulók a betűvetéssel azonos időben ismerkednek a választás szerinti angol vagy német nyelvvel.

Az iskolában az órarendbe beépítve folyik a hitoktatás. Az órán való részvétel kötelező. Erről egyéni elbírálás alapján abban az esetben adhat felmentést az igazgató, ha a nem evangélikus vallású tanuló ugyanabban az időben saját felekezetének hittanóráján vesz részt. A hit- és erkölcsstan tárgyat a lelkész vagy hittanár oktatja.

Intézményünkben az osztályok megtartó potenciálja magas, a bukási arány az évi 2 %-ot nem éri el. Ez elsősorban annak köszönhető, hogy tanulóink rendszeresen járnak iskolába, minimális az igazolatlan hiányzások száma.

A tanulóifjúság körében a mobilitási ráta évi 2 % körül mozog, habár a hat- és nyolcosztályos gimnáziumok elszívó ereje időnként erős.

A tanulók társadalmi összetételét tekintve közöttük kevés az értelmiségi családból kikerülők száma. A szülőknek körülbelül 60 %-a érettségizett, a többiek iskolázottsága szakmunkásképző, illetve nyolc általános.

Intézményünkben a logopédiai ellátásra, nevelési tanácsadói gondozásra javasolt, tanulási nehézségekkel küzdő tanulók létszáma kis mértékben, de folyamatosan növekszik. Felzárkóztatásukat fejlesztő pedagógus segíti.

Intézményünkben sok a három- vagy többgyermekes családból kikerülő, illetve rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek, ezért fontos a differenciált foglalkoztatás, a személyre való odafigyelés, a hátrányos illetve halmozottan hátrányos tanulókkal való segítő foglalkozás.

Az iskolában szervezett szakkörök működése mellett a művészeti iskola kihelyezett tagozata is szolgálja diákjaink műveltségének fejlesztését. Nyitottak vagyunk a különböző kezdeményezések irányában. Így a szabadidős tevékenységeken belül énekkar, tömegsport, különböző sportfoglalkozásokon vehetnek részt tanulóink. Nyolcadikosainknak felvételi előkészítőt szervezünk.

Pedagógus-gárdánkat kellő gyakorlattal rendelkező, többségében középkorú pedagógus alkotja. Mindannyian vallásukat gyakorló keresztyének, akik a külvilágra nyitottak, könnyen aktivizálhatók, szakmai tudásuk fejlesztésében igényesek. Közöttük nagy az összetartás, egymás munkájának segítése. Ezt a gyerekek is átérzik, személyes problémájukkal bármelyik pedagógushoz nyíltan fordulnak. Az intézményen belül a családi légkör a jellemző.

A gyerekek szeretnek iskolába járni, erősen kötődnek tanítóikhoz, társaikhoz. Sokféle élményt élnek meg az iskolai évek alatt, s ez által gazdagodik személyiségük. Többüknek azonban egyedüli hasznos élményforrásként jelenik meg az iskola.

2. Törvényi háttér

A pedagógiai program készítéséhez a következő jogszabályokat használtuk fel:

- 2011. évi CXCV. törvény a Nemzeti köznevelésről
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 110/2012. (VI. 4.) Korm. Rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről (mellékletei a kerettantervek, óraszámok)
- 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve
- A gyermekek védelméről szóló 1997. évi XXXI. tv., valamint a módosítását tartalmazó a 2002. évi IX. tv.
- 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 48.§ (1) a) és b) pontja
- a 243/2003. (12. 17.) Kerettantervi kormányrendelet
- a Magyarországi Evangélikus Egyház 2005. évi VIII. törvénye
- ...../2013. (III. 13.) országos szabályrendelet az evangélikus hitoktatásról

II. Intézményünk nevelési programja

1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei és eljárásai

A. Az iskola funkciói

A Magyarországi Evangélikus Egyház 2005. évi VIII. törvényének 56. §-a alapján:

Az evangélikus egyház köznevelési intézményeinek célja az, hogy tanulóit evangélikus szellemben, a magyar haza hű polgáraivá, evangélikus tanulóit egyházunk öntudatos, hű és áldozatkész tagjaivá, a más felekezetű tanulókat egyházunk megbecsülésére, és a lelkiismereti szabadság tiszteletben tartásával, a lehetőségekhez képest saját egyházuk segítségével is nevelje, minden tanulóját a hatályos állami jogszabályok, illetve a nemzeti alaptanterv és az országos nevelési programok célkitűzésnek megfelelően oktassa, és az egyes iskolatípusok sajátos céljainak megfelelően képezze ki.

Ez egyben iskolánk keresztyén világnézeti eredetű funkciója.

A 2011. évi CXCV. Törvény a köznevelésről 10. §-a alapján:

Az általános iskolában nyolc évfolyamon országosan egységes követelmények szerint alapfokú nevelés-oktatás folyik. Az általános iskola a tanulót az érdeklődésének, képességének és tehetségének megfelelően felkészíti a középfokú iskolai továbbtanulásra.

A törvény alapján célunk és feladatunk felkészíteni tanulóinkat a középfokú iskolai továbbtanulásra.

A 110/2012. (VI. 4.) Korm. Rendelete alapján:

Feladatunk a nemzeti műveltség, a hazai nemzetiségek kultúrájának átadása, megőrzése, az egyetemes kultúra közvetítése, az erkölcsi érzék és a szellemi-érzelmi fogékonyság elmélyítése mellett a tanuláshoz és a munkához szükséges képességek, készségek, ismeretek, attitűdök együttes fejlesztése, a nemzeti, közösségi összetartozás és a hazafiság megerősítése.

Az "Emberi jogok egyetemes nyilatkozata" és "A gyermekek alapvető jogainak és szükségleteinek nemzetközi chartája" alapján:

Az iskola biztosítja a személyiség teljes körű kibontakoztatását a szellemi és fizikai munka, valamint a magatartás, jellem, érzelmek összehangolt fejlesztésével.

Növelje a továbbtanulási esélyeket, lehetőségeket (felzárkóztatás, tehetséggondozás).

Fokozottan lássa el a gyermekvédelemmel kapcsolatos funkciókat, valamint a közvetlen társadalmi környezet igényei által meghatározott funkciókat.

Ezekből a funkciókból egyértelműen kitűnik, hogy az iskolának elsődlegesen nevelnie kell, az oktatás pedig a neveléssel nem egyenrangú, hanem annak alárendelt, még akkor is, ha a napi gyakorlatban dominánsabban jelenik meg.

B. Intézményünk érték- és célrendszere

a. Az iskola által közvetítendő keresztyén erkölcsi értékek

- Elsődlegesen közvetítendő keresztyén érték a szeretet, mely mindennek az alapja.
- A szeretet talaján gyökeredzik a jóság, a türelem, a tolerancia, a segítségre szorulókat támogatása.

- Hit és szeretet: "... a keresztyén ember nem él önmagának, hanem Krisztusban és felebarátjában, Krisztusban a hit, felebarátjában a szeretet által" - írta Luther Márton az erkölcsstanról vallott művében.
- A keresztyén emberkép, eszménykép közvetítésével célunk, hogy az iskolát elhagyó fiatalok:
  - szolgálói legyenek Istennek, segítői embertársaiknak és védelmezői a teremtett világnak,
  - készek legyenek az őket megszólító Isten üzenetének meghallására, annak megértésére és az arra való feleletre,
  - szeretetben járjanak, és helyt álljanak az emberi közösségekben,
  - a mindenségbe Isten által beépített törvények feltárásán fáradozzanak a tudomány művelése által.

b. A Nemzeti alaptantervben meghatározott értékek közvetítése

Célunk, hogy a családdal együttműködve cselekvő elkötelezettségre neveljük tanítványainkat az igazság és az igazságosság, a jó és a szép iránt, fejlesszük a harmonikus személyiség kibontakoztatásához szükséges szellemi, érzelmi, erkölcsi, társas és testi képességeket. Ezáltal hozzájáruljunk ahhoz, hogy a felnövekvő nemzedék

- a haza felelős polgárává válják;
- reális önismeretre és szilárd erkölcsi ítélőképességre tegyen szert;
- megtalálja helyét a családban, a szűkebb és tágabb közösségekben, valamint a munka világában;
- törekedjék tartalmas és tartós kapcsolatok kialakítására;
- legyen képes felelős döntések meghozatalára a maga és a gondjaira bízott sorsát illetően
- válják képessé az önálló tájékozódásra, véleményformálásra és cselekvésre;
- ismerje meg és értse meg a természeti, társadalmi, kulturális jelenségeket, folyamatokat;
- tartsa értéknek és feladatnak a kultúra és az élővilág változatosságának megőrzését.

C. Intézményünk pedagógiai célrendszere

a. Távlati cél

Megvalósítandó távlati célunk, hogy

- **a keresztyén és az egyetemes emberi értékek közvetítésével konstruktív életvezetést folytató evangélikus, igaz keresztyén felnőtté neveljük diákjainkat,**
- **az intézményünkből kikerülő tanulóknak megfelelő alapot adjunk permanens önnevelésükhöz, önképzésükhöz.**

E két pontot összefoglalva az iskolában folyó nevelés során törekszünk a társadalmilag értékes és egyénileg is eredményes magatartás- és tevékenységformák megalapozására, kialakítására és megerősítésére.

b. Elsődleges célunk

a közösségfejlesztő magatartás- és tevékenységformák kialakítása

A közösségfejlesztő magatartás- és tevékenységformák alakítását a következő fejlesztési területeken végezzük:

Az erkölcsi nevelés területén célunk, hogy

- épüljenek be neveltjeink jellemébe azok a morális szokások, példaképek, eszményképek, meggyőződések, amelyek szociálisan értékesek, de egyénileg is eredményesek
- cselekedeteikért és azok következményeiért felelősséget vállaljanak neveltjeink,

- kialakuljon kötelességtudatuk,
- legyenek képesek a mértéktartásra, az együttérzésre, önmaguk és mások megértésére és elfogadására, rendelkezzenek reális önértékeléssel,
- váljon jellemükben a hit és a szeretet belülről jövő, belső igénnyé,
- megismerjék és tartsák is be a keresztyén emberi értékeket (mint a szeretet, megértés, türelem, tolerancia, alázat),
- forduljanak tisztelettel a felnőttek, idősök felé, de a kortársaik irányában is ez hassa át a gondolkodásmódjukat,
- érezzenek elhivatottságot az elesettek, az elhagyottak, az öregek és betegek támogatásának irányában.
- becsüljék meg az emberi munkát és az általa teremtett értékeket.

A nemzeti öntudat, hazafias nevelés terén célunk, hogy a tanulók

- ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait, jeles személyiségeit,
- szeressék hazájukat, ápolják hagyományait,
- tiszteljék és védjék nemzeti kultúránk nagy múltú értékeit,
- képesek legyenek a demokrácia alapelveit elfogadni és alkalmazni,
- magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg a történelmet, az európai kultúrát,
- tájékozottak legyenek az egyetemes civilizáció kiemelkedő eredményeiről és a nemzetközi együttműködési formákról
- tiszteljék és tartsák be a törvényeket, az együttélés szabályait,
- erőszakmentes, emberi méltóságot tisztelő felnőttekké váljanak.
- pozitívan viszonyuljanak a közös európai értékekhez, becsüljék meg az európai fejlődés során létrehozott eredményeket,
- ismerjék meg az egyetemes emberi kultúra eredményeit, és becsüljék meg azokat.

Az önismeret és a társas kultúra terén a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításával fejlesszük a tanulók kapcsolati kultúráját, empátiakészségét. Az elsajátított készségekre és tudásra támaszkodva gazdagodjon énképük, és megalapozott önismeretük segítségével képesek legyenek szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakítására.

A családi életre nevelés terén célunk, hogy a gyermek becsülje meg a családi közösségeket, legyen képes konfliktusait erőszakmentesen megoldani, lássa be a hagyományos családmódel jelentőségét, legyen képes alkalmazkodni mások személyéhez.

A pályaorientáció, munkára nevelés területén célunk, hogy tanulóink

- kapjanak megfelelő alapot a felelősségteljes szakmaválasztáshoz,
- rendelkezzenek az elemi munkaszokásokkal,
- a szellemi, fizikai vagy közéleti munka végzése során biztonsággal és kreatív módon járjanak el,
- munkájukat kitartóan, céltudatosan és kötelességtudóan végezzék,
- rendelkezzenek a közös munka alapjául szolgáló együttműködési készséggel.

Felelősségvállalás, önkéntesség terén

- legyenek szociálisan érzékenyek a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő embertársaik iránt,
- érezzenek elhivatottságot az elesettek, az elhagyottak, az öregek és betegek támogatásának irányában.

Környezettudatosságra nevelés:

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogyan használja az erőforrásokat takarékosan és felelősségteljesen. Cél, hogy a tanulók a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartással rendelkezzenek.

Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be a közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

Gazdasági és pénzügyi nevelés terén célunk, hogy

- tanulóinkat hasznos ismeretekkel lássuk el a világ- és nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról,
- a tanulók felismerjék saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén.
- Tanulóink lássák, rövid és hosszú távú céljaik összefüggenek a közösségi érdekekkel, valamennyien egymásra vagyunk utalva.

Médiatudatosságra nevelés területén

- Cél, hogy a tanulók a mediatisált, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak,
- Értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét,
- Ismerjék a média működését és hatásmechanizmusát, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatot,
- Tudjanak különbséget tenni a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés között,
- Legyenek kritikusak a médiumoktól befolyásolt mindennapi életben a diákok.

c. Másodlagos célunk,

hogy megalapozzuk és kialakítsuk tanulóinknál azokat az önfejlesztő magatartás- és tevékenységformákat, amelyek az egyén fejlődésének, eredményességének és sikerességének pedagógiai feltételeit képezik.

Másodlagos célunkat akkor tudjuk megvalósítani, ha diákjainknak a szükségletek iránti igényét alakítjuk ki, fejlesztjük. Ennek érdekében a következő szükségletek alakítását célozzuk meg:

A tanulás tanítása:

Hisszük és valljuk, hogy "A tudás a legjobb befektetés". Ugyanakkor elítéljük az egyéni tényezőket kizáró teljesítmény-centrikusságot. Ezért célunk, hogy diákjaink

- az ismeretközvetítés túlerőltetettsége nélkül szeressék meg a tanulást,
- ismerjék meg az eredményes tanulás alapvető módszereit,
- legyenek képesek kiválasztani és alkalmazni az egyéniségüknek legmegfelelőbb tanulási eljárásokat, ezáltal kifejlődjenek tanulási képességeik.
- tudják és érezzék, az eredmények eléréséhez kitartás és rendszeresség szükséges,
- legyenek fegyelmezettek a tanulásban, munkavégzésben egyaránt,
- olyan tudásra tegyenek szert, hogy új helyzetekben és képesek legyenek alkalmazni megszerzett ismereteiket, tapasztalataikat.

D. Kiemelt nevelési feladataink

A tanulók és a pedagógusok keresztyén szellemiségének erősítése

- hitoktatás, reggeli áhítatok, bibliaórák, vasárnapi iskola,
- hittantáborok, bibliaismereti versenyek,
- az egyházi év átélése,
- egyházi ünnepeken való részvétel,
- konferenciák, szakirányú továbbképzések.

A kulcskompetenciák fejlesztése

Az oktatásnak alapvető szerepe van abban, hogy az európai polgárok megszerezzék azokat a kulcskompetenciákat, amelyek elengedhetetlenek a változásokhoz való rugalmas alkalmazkodáshoz, azok befolyásolásához, saját sorsuk alakításához.

A kulcskompetenciákra minden egyénnek szüksége van boldogulásához és fejlődéséhez, az aktív állampolgári létehez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához.

Mindegyik kulcskompetencia egyformán fontos, mivel mindegyik hozzájárulhat a sikeres élethez egy tudás alapú társadalomban. Az utóbbi időben egyre inkább felértékelődik az egyén tanulási kompetenciájának fejlesztése, mert az emberi cselekvőképesség az egész életen át tartó tanulás folyamatában formálódik.

Sok kompetencia egymásba fonódik: az egyikhez szükséges elemek támogatják a másik terület kompetenciáit. De egymásra építettség jellemzi a kulcskompetenciák és a kiemelt fejlesztési feladatok viszonyát is. A műveltségterületek fejlesztési feladatai a kulcskompetenciákat összetett rendszerben jelenítik meg. Számos olyan fejlesztési terület van, amely mindegyik kompetencia részét képi (pl.: kritikus gondolkodás, kreativitás, kezdeményezőképeség, problémamegoldás, kockázatértékelés, döntéshozatal, az érzelmek kezelése).

a. Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot a társadalmi és kulturális tevékenységek során, az oktatásban és képzésben, a munkában, a családi életben és a szabadidős tevékenységekben.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

Az anyanyelvi kommunikáció az anyanyelv elsajátításának eredménye, amely természeténél fogva kapcsolódik az egyén kognitív képességének fejlődéséhez. Az anyanyelvi kommunikáció feltétele a megfelelő szókincs, valamint a nyelvtan és az egyes nyelvi funkciók ismerete. Ez a tudásanyag felöleli a szóbeli kapcsolattartás fő típusainak, a szövegek különféle nyelvi stílusainak, valamint a nyelv és a kommunikáció változásainak ismeretét.

Az egyén rendelkezik azzal a képességgel, hogy különféle kommunikációs helyzetekben, szóban és írásban kommunikálni tud. Képes megkülönböztetni és felhasználni különféle típusú szövegeket, összegyűjteni és feldolgozni információkat, saját szóbeli és írásbeli érveit a helyzetnek megfelelő módon meggyőzően megfogalmazni és kifejezni.

A pozitív attitűd magában foglalja a kritikus és építő jellegű párbeszédre való törekvést, az esztétikai minőség tisztelétét és mások megismerésének az igényét. Ehhez ismernünk kell a nyelv másokra gyakorolt hatását, a társadalmilag felelős nyelvhasználat jelentőségét.

b. Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető, hasonló képességeket is igényel. Az egyén nyelvtudásának szintje változhat a négy dimenzió (hallott szöveg értése, beszédkészség, olvasott szöveg értése és íráskészség), az egyes nyelvek és az egyén társadalmi-kulturális háttérére, környezete és igényei/érdeklődése szerint.

Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök

A kommunikatív nyelvi kompetencia lexikális, funkcionális, grammatikai és szövegalkotási ismereteket, valamint szocio- és interkulturális készségeket feltételez. Az élethosszig tartó tanuláshoz a nyelvhasználónak el kell sajátítania az önálló tanulás stratégiáit és az ehhez szükséges eszközök használatát. A pozitív attitűd magában foglalja a kulturális sokféleség tisztelétben tartását és a nyelvek, kultúrák közötti kommunikáció iránti érdeklődést és kíváncsiságot.

c. Matematikai kompetencia

A matematikai kompetencia kialakításához elengedhetetlen az olyan meghatározó bázisképességek fejlesztése, mint a matematikai gondolkodás, az elvonatkoztatás és a logikus következtetés. E kompetencia összetevőit alkotják azok a készségek is, amelyekre támaszkodva a mindennapi problémák megoldása során a matematikai ismereteket és módszereket alkalmazzunk. A matematikai kompetenciák kialakulásában az ismeret és készségszintű tevékenységek egyaránt fontos szerepet töltenek be.

Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök:

A matematikai ismeretek magukban foglalják a számok, mértékek, struktúrák, az alpműveletek és az alapvető matematikai fogalmak, jelölések és összefüggések készség szinten alkalmazható tudását. A matematikai kompetencia azt jelenti, hogy felismerjük az alapvető matematikai elveket és törvényszerűségeket a hétköznapi helyzetekben is. E kompetencia teszi lehetővé a törvényszerűségek felismerését, azt hogy a világ rendje megismerhető, megérthető és leírható.

d. Természettudományos és technikai kompetencia

A természettudományos kompetencia az ismereteknek és készségeknek azt a rendszerét jelöli, amelynek megfelelő szintje lehetővé teszi, hogy a tanuló leírja és magyarázza a természet jelenségeit és folyamatait, valamint segít a környezet megismerésében, megértésében, ezáltal a felelősségteljes magatartás kialakításában. A technikai kompetencia ennek a tudásnak az alkotó alkalmazása az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében. A két kompetencia magában foglalja a fenntarthatóság, a természettel hosszú távon összhangban álló személy egyéni és közösségi felelősségének elfogadását.

Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök

A természet működési alapelveinek, fogalmaknak, módszereknek, valamint az emberi tevékenységeknek a természetre gyakorolt hatásainak ismerete elengedhetetlen, mert ezek segítségével alakítható a kritikus, az áltudományosságtól mentes, biztonságot és fenntarthatóságot tisztelő személyiség.

e. Digitális kompetencia

A digitális kompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak (IKT) és a technológiák által hozzáférhetővé tett, közvetített tartalmak magabiztos, kritikus és etikus használatát a társas kapcsolatok, a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén. Mindezekhez szükséges az információ felismerése (azonosítása), visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítás, bemutatása és cseréje; a digitális tartalomalkotás és –megosztás az interneten történő együttműködés.

Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök

Az IKT magába foglalja a főbb számítógépes alkalmazásokat – szövegszerkesztés, adattáblázatok, adatbázisok, információtárolás és -kezelés, az internet által kínált lehetőségek és az elektronikus média útján történő kommunikációt. A tanulónak értenie és ismernie kell, miként segíti az IKT a kreativitást és az innovációt, az információ hitelessége és megbízhatósága körüli problémákat, valamint az ezek kiszűrésére alkalmas technikákat, továbbá az IKT interaktív használatához kapcsolódó veszélyeket és etikai elveket, a felhasználókra vonatkozó jogi kereteket.

A szükséges készségek magukba foglalják az információ megkeresését, összegyűjtését, feldolgozását, a kritikus alkalmazást, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését.

f. Szociális és állampolgári kompetencia

A személyes, értékalapú, személyek és kultúrák közötti párbeszédre nyitott szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel, valamint a közösségi beilleszkedés feltételei. A közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a magatartás minden olyan formáját, amelynek révén az ember hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben.

Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök

Az állampolgári kompetencia a demokrácia, az állampolgárság fogalmának és az állampolgári jogoknak az ismeretén alapul. Kialakítása során olyan képességek, készségek alapjait alakítjuk ki, mint a közügyekben kifejtett hatékony együttműködés, a közösségeket érintő problémák iránti érdeklődés, valamint a megoldásuk során tanúsított szolidaritás, a demokrácia és mások tiszteletben tartása. Az attitűdök vonatkozásában az együttműködés, a magabiztosság és az integritás a legfontosabb, de nélkülözhetetlen a személyes előítéletek leküzdése és a kompromisszumokra való törekvés is.

g. Kezdeményezőkézség és vállalkozói kompetencia

Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek, készségeknek és magatartásformáknak, amelyekre a mindennapi életben, a társadalomban és a munkahelyen szükség van. Ezért fontos, hogy a tanulók megértsék a gazdaság működését, a pénzügy és a jog világát. Kialakuljon náluk a tervezés, a szervezés, elemzés, kommunikáció, a jó ítélőképességhez szükséges készségek és képességek, valamint az etikus magatartás alapjai.

h. Esztétikai-művészeti tudatosság, kifejezőkézség

magában foglalja az esztétikai megismerést, illetve az elképzelések, képzetek, élmények és érzések kreatív kifejezésének elismerését, befogadását a hagyományos művészetek nyelvén, mind a média, mind az irodalom, zene, mozgás, dráma terén. Ezért szükséges a művészi önkifejezés és érzék fejlesztése, a műalkotások értelmezése és elemzése, a művészet szeretete, a művészi kifejezés sokfélesége iránti nyitottság és az esztétikai érzék fejlesztése.

E. Erkölcsi elvárások az intézményben

Intézményünk a maga elé kitűzött nevelési céljait, vállalt feladatait csak akkor tudja maradéktalanul megvalósítani, ha a nevelés-oktatásban érintett valamennyi résztvevő azonos értékeket, erkölcsi normákat tart fontosnak.

Evangelikus oktatási intézményként a Biblia szellemében neveljük tanítványainkat. Ezért alapvető elvárás, hogy minden érintett: alkalmazott, gyermek, szülő a tízparancsolat betartásával élje mindennapjait.

A tanulók, a nevelőtestület és az iskola speciális területein támasztott követelményeket a "Szervezeti és működési szabályzat", valamint a "Házirend" konkrétan és részletesen tartalmazza. E programban csak azokra a legfontosabb szempontokra utalunk, melyek az iskola külső és belső rendjének megtartása érdekében nélkülözhetetlenek.

a. Pedagógusokkal szemben támasztott követelmények

- A nevelők legyenek jártasak a világi és az egyházi tudományokban és a nevelésben.
- Hitük és szeretetük belső igényből fakadjon.
- Munkájukban legyenek igényesek, pontosak, fegyelmezettek és következetesek.
- Okosan szeressék tanítványaikat, egymást, igyekezzenek minél több értéket közvetíteni.
- Nevelőmunkájukban gyermekcentrikusság, tolerancia, egyéni bánásmód, türelem tükröződjék.
- Igyekezzenek jó közösséggé válni, mindenkivel jó kapcsolatot kialakítani és fenntartani.

b. Tanulókkal szemben támasztott követelmények

- A tanulók első számú tevékenysége és kötelessége a tanulás. Ennek során igényességre és egyre magasabb önállóságra törekedjenek.
- Tartsák be a Házi rendet.
- Viselkedéskultúrájukat az erkölcs és az illem normatívái jellemezzék:
  - egymás, a felnőtt iránti tisztelet, udvariasság,
  - kulturált magyar beszéd,
  - étkezési-higiéniai szokások betartása,
  - környezet rendje, tisztasága,
  - a saját, a társ, az iskola, valamint a társadalmi tulajdon védelme.
- Tanulóink legyenek mértéktartóak az élet különböző területein (óvatosság a közlekedésben, baleseti veszélyhelyzetek elkerülése).
- Öltözködésükben legyenek, tartózkodjanak a divatirányzatok követésétől.
- Önkéntesen vállalt megbízatásaikat maradéktalanul teljesítsék.

c. Szülőkkel szemben támasztott követelmények

Intézményünk keresztyén szellemiségéből fakadó eredmények akkor lehetnek tartósak, egész életre szólóak, ha a szülői ház maximálisan támogatja nevelési elképzeléseinket.

A hozzánk érkező tanulókat szüleik saját akaratukból íratják iskolánkba, ezzel elfogadják legfontosabb nevelési elveinket, az intézmény evangélikus jellegét, értékrendszerét. Ezért elvárható, hogy a családon belül is felelősen, a keresztyén értékrend szerint neveljék gyermekeiket, ellenkező esetben ugyanis fennáll a „kettős nevelés” veszélye. Szükséges az is, hogy a szülők az erkölcsi támogatás mellett lehetőségeikhez mérten anyagilag is segítsék iskolánkat, alapítványunkat, problémáikat az érintettekkel beszéljék meg, és közösen keressenek megnyugtató megoldásokat a gyermek érdekében. Az egyház és a család segítségével csak közösen sikerülhet nevelési céljaink megvalósítása.

F. Iskolai nevelőmunkánk eszközei, eljárásai

Nevelőmunkánkban eszköznek tekintünk minden olyan ismeretet, magtartási megnyilvánulást, gyakorlati tevékenységet, környezeti, tárgyi kutatást, amely közvetlenül, vagy közvetve hatással van, illetve lehet tanulóink világnézetének, életszemléletének, életmódjának, erkölcsének céljainknak megfelelő, pozitív irányú alakítására.

a. Iskolai nevelésünk legfontosabb eszközei:

- A hittanórák, áhítatok, csendes napok és más iskolai és templomi alkalmak, amelyek tartalmukkal, stílusukkal, módszereikkel, külsőségeikkel, szervezési rendjükkel maximálisan megfelelnek nevelési céljainknak, feladatainknak.
- Az osztályfőnöki órák és osztályfőnöki tevékenység a személyiségfejlesztés fontos színterei.
- Közösségi alkalmak és tevékenységek, osztályrendezvények, kirándulások, rendezvények, ünnepi alkalmak, ismeretterjesztő, segítő foglalkozások alkalmával is kiaknázzuk a nevelési lehetőségeket.
- A szociális és karitatív tevékenység is fontos eszköz a kezünkben.
- Osztályfőnöki, pedagógiai egyéni foglalkozások, beszélgetések személyre szólóak.
- Nevelői, pedagógusi és minden iskolai dolgozó részéről mutatandó pozitív példa állandóan jelen kell, hogy legyen mind az intézményen belül, mind kívül.
- Iskolai ünnepélyek, rendezvények, alkalmak, bemutatók, versenyek, stb.

- Minden tantárgy, tanítási óra, órán kívüli foglalkozás tartalma, az órák, foglalkozások, óráközi szünetek rendje és ezeknek minden olyan eleme, amelyik lehetőséget hordoz, tartalmaz, kínál a pozitív hatásra.

b. Az alkalmazott közvetlen és közvetett nevelési eljárások:

	Közvetlen módszerek	Közvetett módszerek
Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek.	<ul style="list-style-type: none"> - Követelés - Gyakoroltatás - Segítségadás - Ellenőrzés - Értékelés - Ösztönzés <ul style="list-style-type: none"> - ígéret - helyeslés - biztatás - elismerés - dicséret - jutalmazás 	<ul style="list-style-type: none"> - A tanulói közösség tevékenységének megszervezése. - Közös (közelebbi vagy távolabbi) célok kitűzése, elfogadtatása. - Hagyományok kialakítása. - Követelés. - Ellenőrzés. - Ösztönzés.
Magatartási modellek bemutatása, közvetítése.	<ul style="list-style-type: none"> - Elbeszélés. - Tények és jelenségek bemutatása. - Műalkotások bemutatása - A nevelő személyes példamutatása. 	<ul style="list-style-type: none"> - A nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében. - A követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből.
Tudatosítás (meggyőződés kialakítása).	<ul style="list-style-type: none"> - Magyarázat, beszélgetés. - A tanulók önálló elemző munkája. 	<ul style="list-style-type: none"> - Felvilágosítás a betartandó magatartási normákról. - Vita.

2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét általános és specifikus nevelési elveinek figyelembevételével, iskolai céljainkra és feladatainkra irányulóan, azok minél teljesebb megvalósítására törekedve, elveinkhez igazodó eszközökkel és eljárásokkal – széleskörűen fejlessze. Ennek keretében: a tanulók

- erkölcsi nevelése területén feladatunk az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása;
- értelmi nevelése területén feladatunk az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése, valamint a világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása;
- közösségi életre nevelése területén feladatunk az emberi együttélés szabályainak megismertetése, a társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása, és a kulturált magatartás és kommunikáció elsajátíttatása.
- érzelmi nevelése keretében az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre készítő érzelmeket alakítunk ki.
- megismerik szülőhelyünk és hazánk múltját, jelenét, hagyományainkat, ezáltal nemzeti kultúránk tiszteletére, megbecsülésére nevelés és a hazaszeretet érzésének felébresztése is feladatunk.
- érdeklődésének felkeltése az alapvető állampolgári jogok és kötelességek, a társadalmi jelenségek és problémák iránt az egyik legfontosabb feladatunk.

Tanulóinknál kialakítandó személyiségjegyek:

- A helyes önértékelés
- Az értékek felismerése, megbecsülése és a kiállás mellettük
- Józan, megfontolt ítélőképesség
- A mások felé való nyitottság, befogadóképesség
- A saját akaratunkról való lemondás mások érdekében
- A szelídség, az alázat, a türelem
- Alaposság és mértékletesség
- Hűség Istenhez és embertársainkhoz
- Felelősség magunk, mások és a teremtett világ iránt

Elvárásaink tanítványainktól a következők:

- Részvétel a vallásuknak megfelelő egyházi programokban.
- Tisztelettudó viselkedés, beszéd felnőttel, társakkal egyaránt
- Mindenki testi, lelki egészségének megőrzése, biztosítása.
- Alapos, rendszeres és pontos munka.
- A rájuk bízott feladatok lelkiismeretes elvégzése.
- A házirend felelős betartása.

3. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A közösségfejlesztés az a folyamat, melynek során az egyén olyan ismereteket, tapasztalatokat szerez, benne olyan tulajdonságok, képességek, szokások és meggyőződések alakulnak ki, amelyek segítik, alkalmassá teszik őt arra, hogy a társadalom különböző közösségeiben egészségesen, hasznosan, jól éljen, tevékenykedjen.

A. A közösségfejlesztés céljainak és fő területeinek összefüggései

a. A közösségfejlesztés fő területei

- a tanítási órák (szaktárgyi, osztályfőnöki órák, hittan órák)
- a tanórán kívüli foglalkozások (napközi otthon, szakkörök, művészeti és sportkörök, képességfejlesztő foglalkozások, kirándulások, séták, versenyek)
- a diákönkormányzati munka,
- a szabadidős (szervezett) tevékenységek,
- az iskolai alkalmak, ünnepélyek, rendezvények.

b. A közösségfejlesztés általános céljai, feladatai

Minden terület sajátos foglalkoztatási formát, módszert követel, mások az egyes területek céljai, feladatai, abban azonban megegyeznek, hogy mind tevékenyen hozzájárul, hozzá kell járuljon:

- a közösségi szokások, normák megismeréséhez, gyakorlásához, elfogadásához,
- a gyermekek közösségi magatartásának kialakításához,
- a megfelelő véleményalkotó, véleménynyilvánító képesség fejlődéséhez,
- a másság elfogadásához,
- az együtt érző magatartás kialakításához,
- a harmonikus embertársi kapcsolatok fejlesztéséhez.

A nevelésben, így a közösségfejlesztés terén is elveinket, feladatainkat az iskola nem pedagógus dolgozóinak is figyelembe kell venni, ezek szerint kell iskolai közösségi – és lehetőleg iskolán kívüli – életüket is élni, gyakorolni, hiszen megjelenésükkel, viselkedésükkel, beszédstílusunkkal, társas kapcsolatainkkal példaként állnak a tanulók előtt.

c. Eszközök, módszerek

Ezen a téren a legfontosabb, hogy a csoport szintjéhez igazított, illetve szükség esetén személyre szabott módszerekkel végezzük a tehetség gondozást.

A kiemelkedő tehetségű diákokkal való foglalkozás nemcsak magas szintű felkészültséget, hanem különleges pedagógiai érzéket, nagyfokú empátiát és a differenciált módszerek ismeretét kívánja. Ezért fontos ezen a téren történő önképzés. A személyiség és közösségfejlesztés kiemelt eszköze a műhelymunka, amely egyrészt sajátos tanár-diák kapcsolatot eredményez (a célazonosságon alapuló közös munka toleranciát, egymásra figyelmet, vitakészséget, a meggyőzés és meggyőztetés képességét, tanulási módszergazdagságot, kulturált magatartást, az elmélyült ismeretszerzés és a folyamatos önellenőrzés képességét fejleszti).

A műhelymunka színterei a csoportbontásban tartott órák, az erdei iskola, a szakkörök, a diákkörök, a projektnapok rendezvényei.

A közösségfejlesztéssel kapcsolatban törekszünk arra, hogy minden tanuló:

- megismerje a társas együttélés alapvető szabályait és elsajátítsa, gyakorolja azokat az ismereteket, egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei, valamint egyházunk megismeréséhez, megbecsüléséhez vezetnek;
- megismerje népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, nemzeti kultúránk nagy múltú értékeit.
- legyen nyitott, megértő az eltérő kultúrák, vallások, szokások, életmódok; a másság iránt;
- valamilyen módon közvetlenül is vállaljon részt osztálya, iskolája közösségi munkájában;
- tanuljon meg tanulni; legyen képes önellenőrzésre, egymás segítésére;
- tudja, hogy életpályája során többször pályamódosításra kényszerülhet;
- legyen képes az új audiovizuális és informatikai környezetet megérteni és azt szelektíven használni;
- kapjon segítséget, ösztönzést ahhoz, hogy vállalja a hitbeli közösséget gyülekezetének tagjaival, és értékelje az istentiszteleti közösséget;
- tevékenységével erősítse a közösséghez való kötődést;
- tudjon társaival és a felnőttekkel is adott témáról szabatosan, kulturáltan kommunikálni;
- tudjon a közösségek céljaival azonosulni, az adott közösségben megfelelően viselkedni és munkálkodni.

B. A tanórán megvalósítható közösségfejlesztési feladatok:

- a tanulás támogatása kölcsönös segítségnyújtással, közösségi ellenőrzéssel, a tanulmányi és a munkaerkölc erősítésével;
- a tanulók kezdeményezéseinek valamint a közvetlen tapasztalatszerzésnek a segítése;
- a közösségi cselekvések kialakításának segítése, fejlesztése (példamutatással; helyes cselekvések bemutatásával; bírálat, önbírálat segítségével);
- a tanulók önállóságának, öntevékenységének, öngazgató képességének (ki) fejlesztése;
- a folyamatosság biztosítása: a már elért eredmények továbbfejlesztése, a következő évfolyamon, a már elért eredményekre való építés;
- olyan nevelőkollektíva kialakítása, mely összehangolt követeléseivel és nevelési eljárásaival az egyes osztályokat vezetni és tevékenységüket koordinálni tudja;
- különböző változatos munkaformákkal (homogén csoportmunka, differenciált csoportmunka, egyéni munka, kísérlet, verseny...) az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzésének erősítése.

C. A tanórán kívüli foglalkozások közösségfejlesztési feladatai

A tanórán kívüli foglalkozások kötetlenebb tevékenységi formái közé tartoznak a kirándulások, túrák, napközis szabadfoglalkozások a közösségfejlesztés kiváló területei. Az ezekkel elvárt követelmény, hogy

- nevelje a tanulókat az önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére;
- átgondolt játéktervvel és a tevékenységek pedagógiai irányításával biztosítsa, a különböző játékok, tevékenységek által a közösség fejlődését, erősítse az ahhoz való tartozás érzését;
- ismertesse meg a tanulókkal a társas együttélés azon szabályait, amelyek a közösségben való harmonikus kapcsolathoz elengedhetetlenek;
- a sokoldalú és változatos foglalkozások (irodalmi, zenei, képzőművészeti...) járuljanak hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez.

D. A diák-önkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai

A diák önkormányzatok a tanulók önirányító, önszervező közösségei, melynek keretében a tanulók a pedagógusirányítóval együtt, saját fejlettségüknek megfelelő szinten önállóan intézik saját ügyeiket.

A diák önkormányzat célirányos tevékenységéhez is szervezettségre van szükség. Demokratikus úton választja tisztségviselőit, hozza létre megfelelő szerveit, amelyek a közösség megbízásából hivatottak az ügyek megvitatására, határozathozatalra. E területen belül

- olyan közös érdekeken alapuló közös és konkrét célokat kell kijelölni, amelyek nem sértik az egyéni érdekeket, és hanem azokkal összhangban vannak;
- olyan tevékenységeket kell szervezni, amelyek értékes esztétikai élményeket keltenek a közösség tagjaiban és ezzel erősödik, fejlődik maga a közösség;
- olyan közösséget kell kialakítani, amely büszke saját közösségének sikereire, de ugyanakkor értékeli a többi, tőle más közösségeket;
- fejleszteni kell közösségen belül is a felelősségérzetet, valamint
- a hagyományokon is alapuló közösségépítő tevékenységeket,
- és a régi tevékenységek mellett új hagyományokat kell teremteni.

E. A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai

A szabadidős tevékenységek olyan örömet adó munkaformák köré szervezett foglalkozások, amelyek kötődnek a tanulók személyes életéhez, társadalmi és egyéni problémáihoz és hatása nem csak a csoporton belül érvényesül, hanem kihat az iskola más területeire is. Ezért a tevékenységek legyenek élményt adók, problémamegoldást fejlesztők. Az ezzel kapcsolatos feladatok:

- jó kapcsolat kiépítése az adott korosztállyal, szüleikkel, valamint a tevékenységet segítő külső szakemberekkel;
- olyan közösségek létrehozása, amelyek nem csak befogadják, hanem tevékenységük által elérhetővé és élővé teszik kulturális örökségünket;
- a csoporton belüli kapcsolatok erősítése során az önismeret elmélyítése, az önfegyelem fejlesztése, a társak és a foglalkozásvezetők elfogadása az együttműködés megalapozása / fejlesztése;
- a tevékenységformákat hassa át a kölcsönösség és az egyéni képességekre, aktivitásra való építés;
- az egyes tevékenységformák tematikájának kidolgozását határozza meg az elsajátítandó ismeretek készségi szintjének alakítása mellett az életkor- és réteg specifikus jellemzők figyelembevétele és az egyedi személyiséghez alkalmazkodó kapcsolatteremtési mód;
- a tevékenységformák kialakításában törekedni kell arra, hogy a résztvevők adottságára építve érdeklődésük ne alkalmanként, véletlenszerűen érvényesüljön, hanem tartós aktivitásra ösztönözzön;
- olyan erős érzelmi-értelmi felhívó erővel bíró témák kijelölése, amely során csodálkozva fedezhetik fel önmagukban a másik iránti érdeklődés, részvétel, megértés, türelem szándékát és képességét, erősítve ezzel a közösséghez való kötődést;
- olyan csoportok kialakításának segítése, amelyek az emberi kapcsolatok pozitív irányú elmélyítése mellett hatnak az egész személyiség fejlesztésére.

F. Az iskolai rendezvények közösségfejlesztési feladatai

A teljes iskolai közösség számára szervezett alkalmaknak, ünnepélyeknek, rendezvényeknek különös szerepe és feladata van a tanulók nevelése, így a közösségi nevelésük tekintetében is. Jellegüktől függően olyannak kell lenniük, hogy szervezettségükkel, tartalmukkal, érzelmi és minden más hatásukkal erősítsék, mélyítsék az iskolánkhoz tartozás pozitív tudatát, érzését. Ezen alkalmakkal kapcsolatban meg kell ismertetnünk tanulóinkkal:

- a nagy közösségi alkalmak, rendezvények sajátos viselkedési formáit;
- iskolánk sajátosságait és értékeit;
- evangélikus egyházi létünk mibenlétét és speciális többleteit;
- iskolai szintű alkalmaink, rendezvényeink hagyományokra épülő rendszerét.

A már kialakult iskolai hagyományokkal célunk tanulóink jellemének pozitív irányban történő fejlesztése: hazafiságra, hazaszeretetre nevelés, a magyarok közötti összetartozás érzésének kialakítása, erkölcsi tartás adása, illetve az evangélikus közösség összetartó erejének erősítése.

- Nemzeti ünnepeink alkalmával (október 6., október 23., március 15., június 4.) iskolai szintű ünnepséget tartunk; istentiszteleten veszünk részt.
- Háromévente intézményünk tanulóinak részvételével a városi ünnepségen emlékezünk az 1848-as magyarországi eseményekre.
- Reggeli imádság keretében, áhítaton őrizzük a kommunista és egyéb diktatúrák, holokauszt áldozatainak emlékét.
- Hosszú évtizedek óta él településünkön a Tessedik-hagyomány. Tessedik Sámuel születésnapján (április 20-án) koszorúzás keretében emlékezünk falunk szülöttére.
- Szeptember 29-én iskolánk újraindítójára, volt igazgatójára emlékezünk az evangélikus temetőben.
- Egyházi ünnepi alkalmainkon istentiszteleten veszünk részt.
- A hetet közös áhítattal indítjuk.
- A tanítási napot imádkozással és a napi ige felolvasásával, magyarázatával kezdjük. Az étkezések előtt és után szintén imádkozunk.
- Iskolai ünnepségeink az évnyitó és az évzáró istentisztelet, valamint a háromévente rendezendő Művészeti gála. Februárban farsangolunk, Miklós napján ellátogat iskolánkba a Mikulás.
- Osztályszintű megemlékezésekre kerül sor április 22-én és májusban (Föld Napján, Anyák napja)

Az evangélikus hagyományok ápolása mellett tiszteletben tartjuk a többi keresztény felekezet létét és a tanításbéli különbségeit. Saját felekezetünk felelős és hűséges tagjaiként nem feledkezünk meg Jézus Krisztusról, aki azért könyörgött, hogy a keresztények „mindnyájan egy legyenek” (Jn 17,21), ezért a felekezeti különbségek elé helyezzük a mindnyájunkat összekötő, egységes keresztény tanításokat és értékeket.

4. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A. Az iskola belső helyzete, előélete

a. A közvetlen környezetről

Iskolánk két épülete - egy KEOP-pályázat révén – korszerű, fűtése energiatakarékos. Belső felújítása (ajtók, padlózat, bútor cseréje) a Magyarországi Evangélikus Egyház támogatásával valósult meg.

Intézményünk tágas, világos, barátságos: a folyosókat, termeket virágok díszítik, a falakon pedig tanulóink munkáival ismerkedhetnek a látogatók.

A csoportlétszámok igazodnak a tantermek méreteihez, berendezésük is megfelel az egészségügyi szempontoknak. A természetes napfény baloldaltól érkezik a termekbe, a mesterséges világítás megfelelő erősségű, korszerű, energiatakarékos.

Ötvenfős tágas étkezőnkben fogyaszthatják el a kiszállított, egészséges ebédet a napközisek. Az asztalok és a székek újak, korszerűek, minden igénynek megfelelnek.

Tornatermünk több osztály befogadására, versenyek rendezésére – nem szabvány mérete miatt – nem alkalmas. Sajnálatos, hogy udvari sportpályánk nincs, ezért a tavaszi-őszi időszakban kevés testnevelés óra zajlik a szabad levegőn. A jövőt illetően az udvari kézilabdapálya kialakítása elengedhetetlen.

Iskolánk udvara nagy, így található benne lebetonozott, füvesített, parkosított jellegű rész is, egy kisgyerekeknek való játszótér, ami megnövekedett tanuló létszámunkhoz viszonyítva nem elégséges.

b. Egészségnevelési előzmények

Intézményünkben ügyelünk arra, hogy diákjaink

- tiszta, rendezett környezetben tanuljanak,
- táskájának súlya ne haladja meg az optimális értéket,
- heti órarendje, napi munkarendje egyenletes terhelést jelentsen számukra,
- az egyéni adottságokat is figyelembe vevő ülésrend szerint helyezkedjenek el a tanteremben és ülésrendjük bizonyos időszakonként változzon (szem-, gerincterhelés egyenletessége)
- a tanórai szüneteket a szabad levegőn töltsék,
- a napközi ideje alatt is eleget mozogjanak,
- használják a váltócipőt,
- legyen tisztasági csomagjuk, és használják is azt,
- tízóraijukat kulturáltan fogyasszák el,
- az utolsó tanítási óra után rendet hagyjanak maguk után a tanterekben, a folyosón és az udvaron egyaránt.

Az iskolaügyi ellátás keretében a gyermekorvos, a fogorvos és a védőnő rendszeres ellenőrzi tanulóink egészségi állapotát. Az elvégzendő vizsgálatok helyszínéül 2003-ban orvosi szobát alakítottunk ki az iskola épületében. Hétfői napokon ebben a helyiségben végzi munkáját az iskola-védőnő, aki éves munkaterve alapján látja el gyermekeinket; rendszeresen tart előadást, foglalkozást számukra.

Az iskola vezetősége támogatja a környezeti- és egészségneveléssel összefüggő programokat, és pedagógusaink is szívesen részt vesznek a különböző akciókban. Ilyen jellegű munkánkat védőnő, orvos, a helyi környezetvédelmi csoport is segíti.

Az egészségnevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata.

A programunknak vannak költségvonzatai. Ezért az intézményi költségvetésben az ilyen irányú célokra külön pénzüsszeget irányozunk elő. Ugyanakkor pályázatokon való részvétellel és egyéb támogatók (fenntartó, szülők, stb.) felkutatásával is hozzájárulunk céljaink sikeres megvalósításához.

B. Jövőkép, alapelvek, célok:

a. Jövőkép

Az emberi faj akkor tud fennmaradni, ha a társadalomban betegségektől, káros szenvedélyektől mentes, önmagáért, környezetéért és utódaiért felelősséget vállaló egészséges felnőttek élnek. Remélhetőleg, az iskolánkból kikerülő diákok ilyen polgárokká válnak majd. Ezért célunk, hogy megalapozzuk, létrehozuk és fejlesszük tanulóinknál a testi-lelki egészség iránti igényt. Ha intézményünkön belül és kívül egyaránt megfelelően végezzük egészségfejlesztő nevelőmunkánkat, akkor képesek lesznek felnőtté váló tanítványaink a saját egészségük felügyeletére és ezáltal egészségük javítására. Mindezekhez azonban le kell szögeznünk, hogy a jövő egészséges embereszményének eléréséhez nélkülözhetetlen a nevelők és neveltek aktív együttműködése, részvétele a célok elérésében, a közös tenni akarás.

b. Általános alapelvek

Kutatások bizonyítják, hogy csak az az ember képes egészséges és sikeres felnőtté válni, környezetébe beilleszkedni, aki megtanulhatta a társas kapcsolatok harmóniáját, az iskolához, tanárokhoz, tanuláshoz fűződő viszonya kiegyensúlyozott, biztos jövőképe, tervei vannak. Mivel a szocializáció intézményes színtere az iskola, ezért a szükséges jártasságok és készségek kialakításában meghatározó szerepet játszik. Mivel a halálozási okok között gyakran valamilyen betegség húzódik meg, amely az életmóddal van összefüggésben, ezért javítanunk kell a jövő generációinak életmódját.

Az iskola és a családi környezet a szocializációnak azon színterei, amelyekben mód nyílik az egészségesebb életvitel készségeinek, magatartásmintáinak kialakítására és begyakorlására. Fontos, hogy ezek a színterek egymás hatását megerősítsék, hogy az egészségfejlesztés terén is azonos irányban hassanak.

A pedagógus személye példa értékű, ezért az intézményi dolgozónak állandóan és folyamatosan ennek megfelelően kell viselkednie.

c. Céljaink

Az egészséges életmód iránti szükséglet kialakítása

- tanulóink ismerjék és tartsák be az alapvető higiéniai szabályokat,
- ismerjék és alkalmazzák az egészség megőrzésének különböző lehetőségeit,
- tudják, hogyan kerülhetők el a balesetek, mit kell tenniük, ha mégis baleset történik,
- legyen bennük igény a rendszeres mozgást illetően,
- legyenek képesek felnőtt korukban az életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni,
- ismerjék a helyes táplálkozási szokásokat, és tartsák is be azokat,
- ismerjék és kerüljék el a káros függőséghez vezető szokások kialakulásának módjait,
- segítsék a krízishelyzetbe jutottakat,
- váljon belső igényükké az egészséges életmód iránti szükséglet.

Az egészséges életmód alakítása

- a tanórai és azon kívüli foglalkozások keretében az elemi higiénés szokások kialakítása,
- az egészséges táplálkozás alapelveinek elsajátíttatása,
- betegségmegelőzés, öngyógyítás,
- a családi életre való felkészítés,
- testi, szellemi edzettség fejlesztése
- változatos játéktevékenységek biztosítása a tanteremben és a szabad levegőn való tartózkodás során egyaránt,
- a káros szenvedélyek egészségre gyakorolt hatása, a függőség elkerülésének módozatainak bemutatása, prevenció
- segítségkérés és -adás lehetőségei

A tanulás és a szabadidős tevékenységek helyes összehangolása

- tanulmányi, kulturális és sportversenyeken való részvétel,
- kisebb és nagyobb túrák, kirándulások megszervezése,
- szakkörök,
- úszásoktatás, nyári tábor

C. Megvalósítandó feladataink

Ahhoz, hogy a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében: tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az egészséges életmód gyakorlását szolgáló tevékenységi formákat, az egészségbarát viselkedésformákat.

A tanulók az életkoruknak megfelelő szinten a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel

- a táplálkozás,
- az alkohol és kábítószer fogyasztás, dohányzás káros hatásai a szervezetre,
- a családi és kortárskapcsolatok,
- a környezet védelme,
- az aktív életmód, a sport,
- a személyes higiénia,
- az elsősegélynyújtás alapismeretei,
- a szexuális fejlődés területén.

D. Az iskolai egészségnevelés fő színterei

a. A mindennapos testedzés feladatainak teljesítése

Az iskolai testnevelés órák különösen alkalmasak az egészség megőrzésére, a mozgásigény kialakítására és fenntartására. Célunk, hogy ezek az órák is hozzájáruljanak ahhoz, hogy tanulóink egészséges, mozgást igénylő felnőtté váljanak.

A testnevelés órák feladata, hogy

- támogassa a testi fejlődés, érés folyamatát;
- járuljon hozzá a higiénés szokások kialakulásához;
- növelje az ellenálló képességet, az edzettséget;
- járuljon hozzá az ortopédiai elváltozások, egyéb betegségek megelőzéséhez.

A törvényi előírásoknak megfelelően az órarendbe iktatott heti öt testnevelés órát felmenő rendszerben vezetjük be a 2012/2013-as tanévtől kezdődően az első és az ötödik évfolyamon. Ezzel párhuzamosan a többi alsós osztályban kifutóban van az eddigi gyakorlat szerint biztosított mindennapos testmozgás (heti 3 testnevelés óra; azon a napon, amikor az osztálynak nincs testnevelés órája, akkor tömegsport foglalkozáson vagy félórás játékos tornán vesznek részt kisdíákjaink). A felső tagozaton délutáni sport szakkörök formájában biztosítjuk a mindennapos testedzést.

Az alsó tagozaton elsősorban az osztálytanítók, a felső tagozaton szaktanár látja el az ilyen jellegű feladatokat, míg a napközis nevelők a napközi keretein belül valósítják meg a mindennapos testmozgást.

A testnevelés órán és egyéb testmozgási alkalmon a következőknek kell teljesülniük:

- a keringési- és légző-rendszer megfelelő terhelése,
- gimnasztika, benne biomechanikailag helyes testtartás kialakítását és fenntartását szolgáló gyakorlatanyag és légzőtorna,
- a tananyag egészében ügyel a gerinc- és ízületvédelem szabályainak betartására, a fittség mérések testhelyzeteire és az izomerősítés különböző testhelyzeteire,
- sikerélményt és örömet jelentsen az eltérő adottságú tanulóknak is,
- játékokat is tartalmazzon,
- azon tevékenységek megtanítása, amelyeket egy életen át lehet folytatni az életminőség javítása érdekében.

b. A tanulók fizikai állapotának mérése

Testnevelés órákon évente egy alkalommal - tavasszal - mérjük a tanulók fizikai állapotát. Fizikai és motorikus képességük méréséhez, minősítéséhez az Oktatási Minisztérium által kiadott útmutatót használjuk (Dr. F. Mérey Ildikó: Hungarofit teszt). A mérések eredményeit a testnevelőkön kívül megismerik az osztályfőnökök valamint az iskolai védőnő is.

c. Tanórákon folyó munka

A környezet- és természetismeret órákon:

A tantárgy anyagába a következő egészségnevelési témákat építjük be:

- 1. évfolyam: a helyes fogápolás, a személyi higiéné, öltözködés
- 2. évfolyam: táplálkozási szokások, a táplálékok összetétele, hogyan készülnek ételeink?
- 3. évfolyam: a helyes életmód, az egészséges napirend, egészség-betegség fogalmainak tisztázása, a sport-mozgás-egészség kapcsolata
- 4. évfolyam: az egészség és környezetvédelem összefüggései, a káros szenvedélyek hatása az emberi szervezetre
- 5. évfolyam: érzelmek és társas kapcsolatok, testünk változásai, a serdülőkor
- 6. évfolyam: a természetismeret tantárgy anyagába beépítve tanulják diákjaink az *egészségtant*.

A felső tagozat osztályfőnöki óráin tíz kötelező egészségnevelési témát dolgozunk fel évfolyamonként, melynek során a testi egészség mellett a lelki egészségre is hangsúlyt fektetünk, de az 1-8. évfolyamon a hit- és erkölcstan órák anyaga is tartalmaz egészség - nevelési feladatokat. (Lásd: helyi tanterv)

Tantárgyi integráció, kapcsolatok:

A technika tantárgy anyagába elsősorban a gyalogos és kerékpáros közlekedés szabályainak ismerete, gyakoroltatása mellett a balesetek elkerülésének módjai, veszélyhelyzetek felismerése, valamint életviteli témák épülnek be. A családi légkör, a szeretet egészségre gyakorolt hatását a magyar órák szépirodalmi alkotásainak megismertetése, elemzése is szolgálja. A környezet és egészség kapcsolatának felismerésére elsősorban a fizika, kémia, biológia, földrajz tantárgyak tananyaga alkalmas.

d. Tanórán kívüli foglalkozásokon folyó munka

Az egészség megőrzésének elengedhetetlen feltétele a szabad levegőn való tartózkodás, a rendszeres testmozgás. A sporttevékenységek ugyanakkor a szabadidő helyes, aktív eltöltését is megcélazzák. A *tömegsport* foglalkozások heti rendszerességgel kerülnek megvalósításra, de délutánonként különböző *sport szakkörök* munkájába is bekapcsolódhatnak tanulóink.

Támogatjuk tanulóink tagságát a városi sportegyesületekben, lehetővé tesszük versenyeken való részvételüket.

Intézményünkben *sportversenyeket, egészségnevelő napokat, projekteket, felvilágosító előadásokat*, - érdeklődés szerint - *úszótanfolyamot, túrákat* szervezünk. Népszerűsítjük a *reformkonyhát*.

A délutáni *napközis foglalkozásokon* minden nap lehetőséget biztosítunk a gyerekeknek a mozgásos játékokra. *Nyári táborainkban* kiemelt módon kezeljük az egészségnevelési programban megfogalmazottakat.

Szülői értekezleteken előre meghatározott témában - esetenként meghívott előadóval - végzünk egészségnevelő munkát a felnőttek körében.

Tanulóinkat felkészítjük az egészséggel kapcsolatos *versenyekre, pályázatokra*.

E. Alkalmazott módszerek, taneszközök

Az alsó tagozatos tanulók fő szabadidős tevékenységi formája még a játék. Ezért törekedni kell arra, hogy a szükséges ismeretek közvetítése ennek figyelembevételével, szituációs helyzetek megteremtésével, **közvetlen tapasztalással** történjen meg. A pedagógiai módszerek közül elsősorban a **bemutatást, meggyőzést gyakoroltatást, megkövetelést** fogjuk alkalmazni, de természetesen az egészségnevelés területén is alkalmazhatók azon módszerek és eljárások, melyek a pedagógiai programban szerepelnek.

Különösen fontosnak tartjuk a gyerekekkel érintkező személyek **példaadó-példamutató szerepét** az egészséges életmód, életstílus, higiénés kultúra közvetítésében.

Versenyhelyzetek megteremtésekor számítunk diákjaink aktív közreműködésére.

Külső előadók meghívásával, **előadásokkal** is bővítjük tanulóink ismeretkörét.

Tanulóinkat múzeumlátogatásra, orvosi ellenőrző vizsgálatra, városi egészségnevelő és egyéb előadásra kísérik. Az osztálykirándulások alkalmával is végzünk egészségnevelő munkát.

A védőnő és iskolaorvos által megvalósítandó feladatok:

- Látás, hallás, vérnyomás, testméretek, színlátás, orvosi fizikális szűrővizsgálat az 1., 3., 5. és 7. évfolyamos tanulóknál;
- Rendszeres és szükség szerinti tisztasági vizsgálat minden évfolyamon;
- Védőoltások: 6. évfolyam: Di-Te, kanyaró+mumpsz+rózsahimlő; 8. évf.: Hepatitis B
- Egészségnevelési előadások témái: Fogápolás (3. évfolyam), táplálkozás (5. évfolyam), serdülés (6. évfolyam), fogamzásgátlás (7. évfolyam), drog, AIDS (8. évfolyam);

Az egészségnevelési és -fejlesztési program megvalósításához szükséges eszközök megegyeznek a tantárgyaknál felsorolt eszközökkel (lásd ott!).

Az egészségneveléssel kapcsolatos feladatok megjelennek az éves munkatervekben. A rendszeresen megvalósítandó feladatok elvégzéséért az osztálytanítók, szaktanárok a felelősek. Mindezek nyomon követhetők a különböző naplókban, egyéb kimutatásokban, beszámolóknakban.

Külső intézményekkel, szervezetekkel, iskolaorvossal, védőnővel való kapcsolattartásért az intézményvezető által kijelölt személy a felelős.

F. Elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terv

a. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja:

- hogy a tanulók ismerjék meg az elsősegély-nyújtás fogalmát valamint az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat,
- ismerjék fel a vészhelyzeteket és tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével és sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

b. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek az elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az elsősegélynyújtás alapismereteket;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozásokon is foglalkoznak elsősegély-nyújtással kapcsolatos alapismeretekkel.

A felsoroltak megvalósítása érdekében az iskola kapcsolatot próbál kiépíteni az Országos Mentőszolgálattal, Magyar Ifjúsági Vöröskereszttel. A védőnő segítségével tanulóink bekapcsolódnak az elsősegélynyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe. Támogatjuk a pedagógusok részvételét 30 órás, elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzéseken.

c. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek beépülése a tantárgyakba

<i>tantárgy</i>	<i>elsősegély-nyújtási alapismeretek</i>
biológia	- Csípések - légúti akadály - artériás és ütőeres vérzés - komplex újraélesztés
fizika	- égési sérülések - forrázás
kémia	- savmarás - égési sérülések - forrázás - szénmonoxid mérgezés
testnevelés	- magasból esés

Az elsősegély-nyújtással kapcsolatos ismeretek tantárgyankénti és évfolyamonkénti megjelenését a tantervek tartalmazzák. Az osztályfőnöki órákon feldolgozott elsősegély-nyújtási ismeretek:

- teendők és segítségnyújtás közlekedési baleseteknél,
- a mentőszolgálat felépítése és működése, hívásuk módja
- iskolai egészségügyi szolgálat segítségének igénybevétele félévente egy alkalommal az 5-8. évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában az elsősegély-nyújtási alapismeretekkel kapcsolatban

d. Az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások

- Szakkörök
- Elsősegély-nyújtási bemutatók (évente egy alkalom) szakemberek bevonásával
- Évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó projektnap szervezése

5. Környezeti nevelés

A. Alapelvek, célok

a. A környezeti nevelés általános alapfogalmai

„A **környezeti nevelés** olyan értékek felismerésének és olyan fogalmak meghatározásának folyamata, amelyek segítenek az ember és kultúrája, valamint az őt körülvevő biofizikai környezet sokrétű kapcsolatának megértéséhez és értékeléséhez szükséges készségek és hozzáállás kifejlesztésében. A környezeti nevelés hatást gyakorol a környezet minőségét érintő döntéshozatalra, személyiségformálásra és egy széles értelemben vett viselkedésmód kialakítására.”

b. A környezeti nevelés főbb jellemzői

„Az **iskolai környezeti nevelés** az a pedagógiai folyamat, melynek során a gyerekeket felkészítjük környezetük megismerésére, tapasztalataik feldolgozására, valamint az élő és élettelen természet érdekeit is figyelembe vevő cselekvésre.” Ezért a környezeti nevelés:

- megfelelően stabil és megújulásra képes érzelmi kapcsolatot alapoz és erősít meg az élő ill. élettelen környezettel,
- kifejleszti a szándékot és képességet a környezet aktív megismerésére,
- felkelti az igényt:
  - képessé tesz a környezet változásainak, jelzéseinek felfogására; összefüggő rendszerben történő értelmezésére; a rendszerben felismerhető kapcsolatok megértésére,
  - a problémák megkeresésére, okainak megértésére,
  - a kritikai és kreatív gondolkodás kialakítására, és ez által a lehetséges megoldások megkeresésére,
  - az egyéni és közösségi döntések felelőségének megértésére, vállalására környezeti kérdésekben,
- a környezet érdekeit figyelembe vevő cselekvésre sarkall.

A környezeti nevelés **permanens folyamat**. Elkezdődik az iskolás kor előtt, és tart felnőtt korunkban is. Az iskolában folyó környezeti nevelés ennek a folyamatnak fontos része. Függetlenül attól, hogy az iskolában van-e környezetvédelmi tantárgy, a környezeti nevelés igazán hatékony akkor lehet, ha áthatja, szemléletével átjárja az iskolai élet minden színterét, tevékenységét - beleértve az iskola üzemeltetését, használatát - a tanórától a szabadidős foglalkozásokig.

A környezeti nevelőmunka eredményességét jelentősen befolyásolja a családok életvitele, értékrendje, szokásai, de a gyermekeken keresztül mi is hatással lehetünk e közösségek környezetszemléletére.

A valóságos környezet vizsgálata során fejleszteni kell - különösen a 10-12 évesek problémaérzékenységét, meg kell tanítanunk őket a megfelelő konfliktuskezelésre, érdekérvényesítésre. Fontos, hogy a gyerekeket is érintő, általuk is javítható vagy megoldható konkrét problémákat mutassunk be annak elérése érdekében, hogy a tanulók aktívan vegyenek részt a problémák megoldásában. Az **eredményes konfliktuskezelés** cselekvőkészséget, aktivitást és jó együttműködést kíván.

c. A környezeti nevelés egyetemes céljai

- elősegíteni az egyetemes Természetnek (a Világegyetem egészének), mint létező értéknek a tiszteletét és megőrzését, beleértve az összes élettelen és élő létezőt, így az embert is, annak környezetével, kultúrájával együtt,
- hozzájárulni a Föld egészséges (természetes ökológiai) folyamatainak visszaállításához,
- kialakítani a környezettel való harmóniára törekvést,
- segíteni a bioszféra és a biológiai sokféleség megőrzését,
- elősegíteni a környezettudatos magatartás és életvitel kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására,
- kialakítani a környezet ismeretén és személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartást, egyéni és közösségi szinten egyaránt,
- elérni, hogy a környezetvédő magatartás váljon a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelvvé.

d. Jövőkép

Szeretnénk,

- ha iskolánk udvarát és környékét olyan növények tennék hangulatossá, melyeket tanítványaink gondoznak,
- hogy az épületen belüli belső terek még hangulatosabbak lennének,
- ha diákjaink és dolgozóink kellő figyelemmel legyenek az intézmény energia és vízfelhasználására,
- ha csökkenne a keletkezett hulladék mennyisége,
- ha diákjaink aktív kezdeményező szerepet játszanak az iskolában kialakult környezettudatos szemlélet elterjesztésében a településen.
- ha a szülők azért választanák intézményünket, mert a diákok itt harmonikusabb, stresszmentesebb körülmények között tanulnak.

e. Céljaink

Hosszú távú célunk, jövőképünk, hogy környezettudatos állampolgárrá váljanak tanítványaink. Ennek érdekében diákjainkban ki kell alakítani tanítványainkban:

- a környezettudatos, takarékos, személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartást és életvitelt,
- a környezet (természetes és mesterséges) értékei iránti felelősségérzetet,
- igényt a természeti és épített környezet szeretetére, védelmére és megőrzésére,
- a rendszerszemléletű gondolkodást,
- a globális összefüggések megértésének alapjait.

Az iskola környezeti nevelési szemléletének alakítása

Napjainkban a világ figyelme a fenntartható fejlődés megteremtése felé irányul. Ez az élet minden színterén tapasztalható: szociális, gazdasági, ökológiai, politikai területeken is. A fenntarthatóság ideológiai és tartalmi kialakítását az oktatásban kell elkezdenünk. A diákok számára olyan oktatást kell az iskolánknak biztosítania, amelyben hangsúlyt kapnak az erkölcsi kérdések és a környezettudatos életmód. Interaktív módszerek segítségével kreatív, együttműködésre alkalmas, felelős magatartást kialakító, döntéshozásra, konfliktus-kezelésre és megoldásra képes készségeket kell kialakítanunk. Mindezek megkívánják az új értékek elfogadtatását, kialakítását, megszilárdítását és azok hagyománnyá válását.

A fenti célok csak úgy valósíthatók meg, ha hatékony tanulási, tanítási stratégiákat tudunk kialakítani, ha készségeket, képességeket fejlesztünk.

A célok eléréséhez szükséges készségek kialakítása, fejlesztése

- alternatív, problémamegoldó gondolkodás,
- ökológiai szemlélet, gondolkodásmód, kreativitás,
- szintetizálás és analízis,
- problémaérzékenység, integrált megközelítés,
- együttműködés, alkalmazkodás, tolerancia és segítő életmód,
- vitakészség, kritikus véleményalkotás, kommunikáció, média használat,
- konfliktuskezelés és megoldás,
- állampolgári részvétel és cselekvés,
- értékelés és mérlegelés készsége.

B. Környezetnevelési részterületek, feladatok

- Ügyelünk arra, hogy az utolsó tanítási óra után rendet hagyjanak maguk után a tanulók.
- Az udvar tisztaságáért minden nap más-más osztály a felelős.
- A tanév során legalább egy alkalommal papírgyűjtési akciót szervezünk.
- Részt veszünk a városi tisztasági napon.
- A nyolc éves általános iskolai tanulmányai során lehetőleg minden tanítványunk egy alkalommal jusson el erdei iskolába,
- Részt veszünk különböző környezetvédelmi akciókban, versenyeken.
- Tájékozódások, kirándulások alkalmával ismerkedünk közvetlen környezetünk, hazánk természeti értékeivel.
- Évente legalább egy alkalommal iskolnapot rendezünk, megemlékezünk a Föld napjáról.
- Folytatjuk a környezetvédelmi témák beépítését, feldolgozását az osztályfőnöki órákon.
- Szakkört szervezünk, versenyekre felkészítjük tanítványainkat.
- Parkosítjuk környezetünket.

- Terepi munka végzése: terepgyakorlatok, táborok, tanulmányi kirándulások, akadályversenyek alkalmával.
- Városismereti játékok
- Kézműves foglalkozások: egy-egy ünnephez kötött, tábori időben stb.,
- "Látogatások" különböző ismeretszerző helyeken: múzeum, állatkert, botanikus kert, nemzeti park, valamint szeméttelep, hulladékégető, szennyvíztisztító stb.;
- Iskolaorvos, védőnő, meghívott szakértő előadások tartásával végez felvilágosító munkát az egészséges életmódról, környezeti problémákról segítve ezzel a tanárok munkáját.

C. A környezeti nevelés szinterei, alkalmazott módszerei, eszközei

Munkánk az iskolai élet minden területére kiterjed ki. Minden tantárgyban és minden iskolán kívüli programon törekszünk arra, hogy diákjaink egységes egészként lássák a természetet, s benne az embert. Ennek érdekében megteremtjük a természettudományos tantárgyak összhangját, valamint az összes tantárgyak közötti integrációt.

Tanórán, nyári táborokban, erdei iskolákban megismertetjük gyerekeinkkel a természetet, gyakoroltatjuk az egyszerű, komplex természet-vizsgálatokat. Megtanítjuk őket arra, hogy a természetben tapasztalt jelenségek okait és összefüggéseit keressék. Így válhatnak a gyerekek majd tudatos környezetvédővé, a természetet féltő, óvó felnőttekké.

A környezeti problémák kialakulásáért valamilyen társadalmi-gazdasági folyamat, az emberek hibás szemlélete, helytelen értékrendje, magatartása a felelős. A hatások következményeinek észleléséhez, vizsgálatához, értelmezéséhez és kezeléséhez **természettudományos és technikai módszerek** szükségesek.

A világ megismerésének egyik legfontosabb útja, hogy a megismerendő dolgot részeire, elemeire bontjuk, vizsgáljuk azokat és viszonyaikat. Az ilyen **analitikus-szintetikus ismeretszerzés** mellett használjuk a **holisztikus megismerést** is.

A tanítási órákon és azon kívül is alkalmazzuk az interaktív módszereket (csoportmunka, önálló kísérlet, problémamegoldó gondolkodást fejlesztő feladatok).

A környezetben bekövetkező változásokat az élővilág összetételének megváltozása jelzi számunkra. A gyerekek a **környezet megfigyelése** során képesek észlelni mindezt, ennek kapcsán kutathatják a környezetre ható emberi tevékenységeket (például az iskola környékén megjelenő parlagfű, előtűnő zuzmók, énekesmadarak).

Az életközösségek csak az **élőhelyek megóvásával** védhetők meg a leromlástól, a kipusztulástól. Ilyen jelegű **természetvédelmi tevékenységre** a tanulók is vállalkozhatnak megfelelő szakember irányításával. Ennek érdekében fontos a **kapcsolatfelvétel** külső, a témában járatos szakértőkkel. (biológus, erdész, vadász, környezetvédelmi szakember). A kapcsolatfelvétel és -tartás elsősorban a hasonló szakos pedagógus feladata, de a munkába az egész tantestületet be kell vonni.

Az iskola még nem rendelkezik azokkal az alapvető **oktatási eszközökkel, szakkönyvekkel**, amelyek a környezeti nevelési munkához szükségesek. Folyamatosan be kell szerezni ezeket és pótolni kell az elhasználdott vegyszereket, eszközöket, valamint lépést tartva a fejlődéssel, új eszközöket kell beszerezni.

Könyvtárunk kialakítása során törekszünk a környezeti nevelés **szakkönyvtárának** kialakítására, multimédiás eszközökkel történő fejlesztésére.

D. Kommunikáció, együttműködés, kapcsolatrendszer

a. Kommunikáció

Iskolán belüli kommunikáció formái

- kiselőadások tartása megfelelő szemléltetőeszközökkel,
- házi dolgozat készítése,
- poszterek készítése és bemutatása,
- faliújságon közölt információk készítése,
- szórólapok készítése.

Iskolán kívüli kommunikáció formái

- környezetvédelmi cikkek feldolgozása különböző napilapokból,
- környezeti problémákról megjelent tudományos cikkek feldolgozása,
- környezetvédelemről szóló rádió- és televíziós hírek feldolgozása, értékelése,
- a környezet állapotfelmérésének értékelése, kapcsolatfelvétel az illetékesekkel.

b. Együttműködés és kapcsolatrendszer

Pedagógusok:

Az iskola minden tanárának feladata, hogy környezettudatos magatartásával, munkájával példaértékű legyen a tanulók számára. Ahhoz, hogy az iskolai környezeti nevelés ill. oktatás közös szemléletben és célokkal valósuljon meg, ki kell alakítanunk, illetve tovább kell fejlesztenünk a pedagógusok együttműködését. Azoknak a kollégáknak, akik most kívánnak bekapcsolódni az iskolai környezeti nevelési munkába, a tapasztaltabb kollégák tanácsokat, javaslatokat adnak.

Diákok:

Az iskola minden diákjának feladata, hogy vigyázzon környezetére és figyelmeztesse társait a kulturált magatartásra. Ebben kiemelkedő feladata van az iskolai diákönkormányzatnak, az osztályközösségeknek.

Tanárok és diákok:

A diákok a környezeti témákkal kapcsolatos ismereteiket a tanáraikkal való közös munka során tanórai és tanórán kívüli programok keretében sajátítják el. Iskolánkban a környezettudatos szemléletet erősíteni szeretnénk. Kialakításában az erdei iskoláknak, a témanapoknak, a hulladékgyűjtési akcióknak, valamint a nyári táboroknak nagy szerepük van.

A diákok és tanárok:

Együttműködése nélkülözhetetlen a környezetbarát iskolai környezet létrehozásában és megőrzésében is.

Tanárok és szülők:

Az iskolai környezeti nevelés területén is nélkülözhetetlen a szülői ház és az iskola harmonikus együttműködése. Fontos, hogy a szülők megerősítsék gyermekükben azt a környezettudatos magatartást, amit iskolánk közvetíteni kíván.

Az iskola adminisztrációs és technikai dolgozói:

Munkájukkal aktív részesei környezeti nevelési programunknak. Az iskolai adminisztráció területén fontos feladatunk, hogy csökkentsük a felesleges papírfelhasználást (pl.: féloldalas papírlapok használata, kicsinyített és kétoldalas fénymásolás, digitális információáramlás), folyamatosan gyűjtjük a hulladékpapírt és a kifogyott nyomtatópatront. Példamutató, ha a tanulók látják, hogy az iskola épületének takarítása során környezetkímélő, az egészségre nem ártalmas tisztítószeret használunk.

Iskolán kívüli együttműködés:

Mivel a fenntartó határozza meg az általa fenntartott intézmények profilját és költségvetését, ezért a **fenntartóval való kölcsönös együttműködés** – az iskola egész életén belül – a környezeti nevelési programunk megvalósítása szempontjából is fontos. Az igazgató feladata, hogy a fenntartóval való egyeztetés során a lehető leghatékonyabb helyzet megteremtését elérje. Célunk, hogy a fenntartó a kötelező támogatáson túl is finanszírozza az iskolai környezeti nevelési programokat.

6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

A. Fogalmak meghatározása

Kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

- a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, azaz ha a tanuló
  - sajátos nevelési igényű,
  - beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő,
  - kiemelten tehetséges tanuló,
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint a hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermek.

B. Általános alapelvek

A nevelői és oktatói munka megtervezésekor figyelembe vesszük és isteni ajándékként tekintünk az egyéni sajátosságokra és adottságokra, és azokra építve a személyiség egészének fejlesztését és kibontakoztatását tűzzük ki célul. Az egyéni kiindulópontokhoz igazított elvárások és fejlődési utak rendszerével célzottan, ugyanakkor sokoldalú módon fejlesztjük a gyermekek és a fiatalok képességeit és tehetségét.

- A gyermeknek joga, hogy képességeinek, adottságainak megfelelő nevelésben, oktatásban részesüljön. Ezért minden pedagógus fő feladata a tanítvány képességeinek megismerése.
- Ennek érdekében a pedagógusnak ismernie kell a tehetségígéretekre utaló testi, fizikai, fiziológiai, biológiai, szervi, idegrendszeri tulajdonságokat mind intellektuális, mind értelmi, indulati, affektív, emocionális, akarati, illetve kapcsolatteremtési, erkölcsi szempontból is.
- A pedagógusnak alapvető ismeretekkel kell rendelkeznie a részképességek kiesésének felismerése tekintetében.
- Az iskolai munka hatékonyabbá tételének érdekében minden tanév elején a fő tantárgyakból **diagnosztikus tudásszint felmérésre** kerül sor. Ennek eredménye, valamint a tanuló környezeti feltételeinek számbavétele alapján készíti el a pedagógus éves fejlesztési tervét az adott csoportra.
- A differenciált tanulásszervezés érdekében a tanórákon változtatva alkalmazzuk a különböző munkaformákat.
- A jövőt illetően egyre több tantárgyból élünk a csoportbontás lehetőségével.

1. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

A tehetséges tanulók képességfejlesztése kiemelt feladat, amelynek végrehajtásához szakértelem, elkötelezettség és folytonos visszajelzés szükségeltetik. A kerettantervek adta időkeret szűken elég csak tehetséggondozó és fejlesztő feladataink megvalósítására. A diákok sok időt töltenek az iskolában, ezért fontos, hogy színvonalas, de nem költségigényes időtöltés keretében minél több szervezett programon, foglalkozáson vegyenek részt.

A tehetséges tanulók gondozásának lehetséges formái:

- Csoportbontásban történő oktatás: Ilyen jellegű oktatás jelenleg idegen nyelvből, technika, informatika, magyar nyelv tantárgyakból folyik, de ha a feltételek adottak, más tantárgyakból (matematikából) is csoportokat kívánunk kialakítani.
- Bizonyos tantárgyak óraszámát a hivatalosan kiadotthoz képest megemeljük.
- Lehetőséget biztosítunk az idegen nyelv magasabb óraszámában történő elsajátítására, igény esetén alapfokú nyelvvizsgára felkészítjük tanítványainkat.
- Differenciált tanulásszervezést valósítunk meg a tanórákon.
- A különböző tehetségek számára változatos szakköri foglalkozásokat szervezünk matematikából, idegen nyelvből, számítástechnikából, magyar nyelv és irodalomból, illetve igény szerint más tantárgyakból.
- Igény szerinti csoportok létrehozásával biztosítjuk: a dramatikus játék-színjátás, rajz-festés és ének területén a tehetséges tanulók gondozását. Együttműködünk a Városi Művészeti Iskolával, foglalkozásaiknak helyet biztosítunk.
- Időközönként művészeti gálát rendezünk, ahol diákjaink különböző területen mutathatják be tehetségüket.
- Ösztönözzük a különböző levelező, feladatmegoldó versenyeken való részvételt.
- Tanulóinknak felkészítjük a versenyekre, számukra - egyéni vagy csoportos - felkészítő tréninget tartunk.
- Felvesszük a kapcsolatot a tehetséggondozó központtal.
- A továbbtanulóknak felvételi előkészítőket szervezünk.
- Házi versenyeket, vetélkedőket, bemutatókat szervezünk, és azokra felkészítjük tanítványainkat.
- Minden tanévben könyvtári foglalkozásokat szervezünk.
- Kutató jellegű házi feladatokkal is fejlesztjük tanítványaink ismereteit.

2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása

Minden tőlünk telhetőt megteszünk azért, hogy a nevelés és oktatás során egyetlen gyermeket se érhesen hátrányos megkülönböztetés nemzetiségi, nemi vagy szociális helyzetéből adódó meghatározottságai miatt.

a/ Fejlődési zavarral küzdők integrált oktatása

Tudjuk, hogy a pszichés fejlődés zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott (diszes, kórosan hiperkinetikus, kóros aktivitászavarú) gyerek sajátos nevelést igényel. Tanulási zavar szociális körülményekből is adódhat, ezért fontos a másfogyatékoságúak időben történő kiszűrése. (Másfogyatékoságú az a gyermek, akinek értelmi fejlettsége átlagos, de bizonyos részterületeken tanulási részképesség-kiesés miatt az átlagtól alacsonyabb szinten tud csak teljesíteni.)

- A másság felismerése érdekében minden évben felmérést végzünk.
- A kevésbé problémás gyerekeket differenciált órai munkával, a többi gyermekkel együtt, integráltan fejlesztjük.
- A tanulásban lemaradottaknak felzárkóztató foglalkozásokat szervezünk.
- Ha szükséges, az igazgató felmenti a tanulót az óra látogatása, a tantárgy értékelése alól.
- A problémás gyerekeket a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye, útmutatása alapján - órarendbe iktatott foglalkozásokon - egyénileg fejleszti az arra szakmailag felkészült pedagógus.

Iskolánkban a sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása a többi tanulóval együtt, integrált formában folyik a 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet 2. sz. mellékleteként kiadott *Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve* alapján történik.

A sajátos nevelési igényű tanulók a tanítási órákon túl gyógypedagógus vezetésével habilitációs, rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben egyéni fejlesztési terv alapján terápiás fejlesztő foglalkozásokon vesznek részt.

Iskolánk a sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez-oktatásához igénybe veszi az illetékes pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények szolgáltatásait.

b/ A beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézséggel küzdők segítése

Ezzel kapcsolatban elsődleges feladatunk az ilyen gondokkal küzdő gyermekek kiszűrése, egyéni problémájuk feltárása. Ennek érdekében szoros kapcsolatot tartunk fenn az óvodákkal, a nevelési tanácsadóval, a gyermekjóléti szolgálattal és a családsegítő központtal.

A deviáns életvitel kezdetének fontos jelzője lehet, hogy a fiatal kiszorul a korábbi informális csoportokból, megváltozik (romlik) a megítélése a formális csoportban (osztály). Ennek többféle oka lehet; az életkori változásokkal átrendeződnek a szerepek, illetve új tartalommal töltődnek meg. Ez utóbbi gyakran okoz a fiatalokban konfliktust, és ekkor a csoportnyomás feszül szembe a belső értékekkel, korábbi ideákkal, a belső vívódás okozta konfliktus látható jeleket ölthet és zavart viselkedéshez vezethet. A feszültség csökkentésének módszerei:

- a figyelem megosztása (kiiktatja tudatából az ellentmondást)
- ideológia kovácsolása (gyakori és közismert önigazolás)
- kompromisszum képzése (passzivitás, vagy kitérés)
- kábítás (a szerfogyasztás hatására időleges felejtés lép fel)
- menekülés (kilépés a helyzetből).

Bármelyik feszültségcsökkentő módszerhez folyamodik a fiatal, az a személyiségfejlődésére káros lehet, de különösen az utolsó két forma jelent nagy veszélyt. A személyiség súlyos torzulása esetén a Nemzeti köznevelési törvény előírásait követjük.

Családi, szociális körülményekből fakadó ok esetén a feltárás és a segítség kezdeményezése a felvállalható feladat. Mindkét ok miatti deviáns magatartás, beilleszkedési zavar (tüneti) kezelése a személyre szóló fejlesztés során történik.

A teljesítménykényszer miatti magatartászavar elkerülése a meglévő értékek hangsúlyozása és a kibontakozás lehetőségének biztosítása (szereplés, szervezés, karitatív tevékenység) útján történik. Megelőző és segítő pedagógiai tevékenységünk során fokozott figyelmet fordítunk a tanulói személyiségi jogok tiszteletben tartására. A törvényben előírt titoktartási kötelezettségünket lelkiismeretünk szerint betartjuk.

A problémákkal küzdő tanulók esetében különösen fontos a tolerancia, a megértés, a szeretet mind a pedagógus, mind a társak, mind a szülők részéről. A szülővel folytatott megértő beszélgetés, nevelői ráhatás (meggyőzés) különös jelentőséggel bír, amennyiben a tanuló speciális szakszolgálati vizsgálatra javasolt. Ilyenkor is elengedhetetlen a tapintat, a korrektség. A pedagógus ezzel kapcsolatos feladatai:

- a tanítási órákon az egyéni képességekhez is igazodó tanulásszervezés;
- fokozott odafigyelés és segítségnyújtás;
- felzárkóztató foglalkozásokon történő egyéni segítségadás;
- a fejlesztő pedagógussal való együttműködés;
- a fejlesztő pedagógus által készített egyéni fejlesztési program alapján történő tanórai és tanórán kívüli és egyéb készségfejlesztés;
- szükség esetén speciális szakszolgálatok igénybeviteléhez megértő meggyőzés és segítségnyújtás;
- fokozott odafigyelés, foglalkoztatás a napköziben;
- családlátogatások során a szülők, családok fokozottabb segítése az osztályfőnök, szaktanárok által;
- a tanuló egyéni (lelki) gondozása gyakoribb fejlesztő-segítő személyes beszélgetés által.

3. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása

Korunkra jellemző az érték- és normaválság. Sajnálatos, hogy egyre több család kerül kilátástalan helyzetbe. A közvetlen környezet okozta feszültségek következtében a tanulók teljesítménye romlik, magatartási zavarok lépnek fel náluk. Ennek felismerése és kezelése érdekében elengedhetetlen az intézményen belüli gyermekvédelmi munka.

Az iskolai gyermekvédelem elsődleges feladata a problémás gyerekek felismerése, az okok feltárása, és a megoldási módok közül a legmegfelelőbb eljárás kiválasztása, alkalmazása.

- Hátrányos helyzetűnek tartjuk azt a tanulót, akit családi körülményei, szociális helyzete miatt a jegyző védelembe vett, illetve aki után rendszeres gyermekvédelmi támogatást folyósítanak.
- Halmozottan hátrányos helyzetű az a tanuló, akit a jegyző nyilvántartásba vett.
- Veszélyeztetett az a gyermek, akinek egészséges fejlődését a családi környezet gondatlanság miatt nem biztosítja. Az ilyen esetekben a védőnővel, a gyerekorvossal közösen kell keresni a megoldási lehetőségeket.

Minden pedagógus közreműködik a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében. A gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenységünk stílusában, metódusában a maximális megértés, humanitás, a keresztyéni segítőkészség érvényesítésére törekszünk.

Az iskolában a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok segítésére, összefogására, gyermek- és ifjúságvédelmi felelős működik. A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős alapvető feladata, hogy segítse a pedagógusok gyermek- és ifjúságvédelmi munkáját.

Ezen belül feladatai közé tartozik különösen:

- a tanulók és a szülők tájékoztatása azokról a lehetőségekről, személyekről, intézményekről, amelyekhez problémáik megoldása érdekében fordulhatnak;
- családlátogatásokon vesz részt a veszélyeztető okok feltárása érdekében;

- a veszélyeztető okok megléte esetén értesíti a gyermekjóléti szolgálatot, segíti annak tevékenységét;
- a tanulók anyagi veszélyeztetettsége esetén gyermekvédelmi támogatás megállapítását kezdeményezi;
- tájékoztatást nyújt a tanulók részére szervezett szabadidős programokról;
- tartja a kapcsolatot a városi gyámügyi osztállyal, a családsegítő központtal;
- nyilvántartást vezet a rászorulókról;
- támogatja a szociálisan hátrányos helyzetbe került családokat.

Az iskola gyermekvédelmi tevékenysége három területre terjed ki: a gyermek fejlődését veszélyeztető okok megelőzésére, feltárására, megszüntetésére. A gyermekvédelmi problémák feltárásának az a célja, hogy a gyermekek problémáit az iskola a gyermekjóléti szolgálat segítségével minél hatékonyabban tudja kezelni, megelőzve ezzel súlyosabbá válásukat.

a/ Feladataink a gyermek és ifjúságvédelem területén

Minden pedagógus feladata felismerni, és feltárni a tanulók problémáit, a problémák okait, segítséget nyújtani a problémák megoldásához, jelezni a felmerült problémát az iskolai felelősnek, aki továbbítja azt a gyermekjóléti szolgálat szakembereinek.

A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében együttműködünk: a területileg illetékes nevelési tanácsadóval, gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal, a polgármesteri hivattal, a gyermekorvosokkal, továbbá a gyermekvédelemben résztvevő társadalmi szervezetekkel, egyházunkkal, alapítványokkal.

b/ A gyermekvédelmi célok megvalósításának színterei

Iskolánk pedagógiai munkáján belül elsősorban az alábbi tevékenységek szolgálják a gyermekvédelem céljainak megvalósítását:

- a felzárkóztató és tehetséggondozó foglalkozások,
- a differenciált oktatás és képességfejlesztés,
- a pályaválasztás segítése,
- a személyes, egyéni tanácsadás (tanulónak, szülőnek),
- egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése,
- a családi életre történő nevelés,
- a napközis foglalkozások,
- az iskolai étkezési lehetőségek,
- az egészségügyi szűrővizsgálatok,
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok),
- a tanulók szociális helyzetének javítása; tankönyvtámogatás, segély, természetbeni támogatás, térítési díjtámogatás,
- a szülőkkel való együttműködés,
- tájékoztatás a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

4. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

a/ A szociális körülményekből adódó különbségek csökkentése

A szociálisan hátrányos helyzetű tanulók megsegítését szolgáló intézkedéseink:

- az ingyenesen biztosított tankönyv a három- és többgyermekes családoknak, a tartósan beteg gyermekeknek, valamint a rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülőknek;
- esetenkénti elbírálás alapján kedvezményes tankönyvellátás biztosítása;
- a hit- és erkölcs tananyagot tanévenként minden tanuló ingyen kapja;
- minden tanuló egy alkalommal énekes könyvet kap ajándékba;
- kedvezményes étkezési térítési díj önkormányzat, illetve az intézmény általi biztosítása;
- erdei iskolák, kirándulások, nyári táborozások alkalmával fenntartói és intézményi támogatások biztosítása rászorultsági alapon.

Szoros kapcsolatot tartunk a polgármesteri hivatal szociális irodájával, a gyermekjóléti szolgálattal, a családsegítő központtal, annak érdekében, hogy a szociális hátrányban lévő tanulók mielőbb segítségben részesülhessenek.

Pályázati lehetőségeket kihasználva és/vagy alapítványunk által támogatva próbálunk segíteni a rászorulóknak. Kirándulások, nyaralások szervezésekor tekintettel vagyunk az érintettek anyagi helyzetére. Amennyiben lehetséges, a költségekre részletfizetési kedvezményt adunk. A lehetőségeinkhez mért anyagi támogatással próbáljuk biztosítani, hogy anyagi okból ne kelljen a tanórán kívüli programokról lemaradnia a nehéz anyagi körülmények között élő diáknak. A szülők közösségének segítségével felszereléssel, ruhával is támogatjuk tanulóinkat. Olyan kedvezményeket próbálunk megszerezni, amelyek hozzásegítik a diákokat kulturális igényeik minél kevesebb költséggel járó kielégítéséhez.

b/ Tanulási különbségek csökkentése

Iskolánkban viszonylag magas a szocio-kulturálisan hátrányos helyzetű tanulók aránya. Ezért pedagógiai tevékenységeink során fokozott figyelmet kell fordítanunk megsegítésükre.

Az erre irányuló tevékenységeink, feladataink:

- az első és a második évfolyamon, a tanórákon fokozottabb differenciálás, egyéni segítés, beszédhiba korrekció;
- az alsó tagozaton évfolyamonként korrepetálás biztosítása;
- szükség esetén egyéni felzárkóztató foglalkozás biztosítása;
- a napközi otthonban fokozott segítés.

A felsőbb évfolyamokon:

- szükség és lehetőség szerint differenciált, illetve az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulásszervezés;
- tanórán kívüli felzárkóztató foglalkozás;
- tanulószobán nyújtott segítség
- esetenként egyéni foglalkozás, korrepetálás;
- országos felzárkóztató programokban való részvétel biztosítása;
- a továbbtanulás segítése, irányítása;
- továbbtanulásra felkészítő foglalkozások szervezése;
- iskolai, belső vizsgára történő felkészítés.

7. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje

A. Az osztályközösségek

Az azonos évfolyamba járó és/vagy közös tanulócsoportot alkotó tanulók osztály-, illetve csoportközösséget alkotnak. Az osztály/csoportközösségek pedagógus vezetői az osztályfőnökök, csoportvezetők, akik tartják a kapcsolatot az intézmény nevelőtestületével, vezetésével.

Az osztályközösségek maguk közül képviselőt választanak az iskola diákönkormányzatába.

Az iskola tanulói közös tevékenységük megszervezésére – a házirendben meghatározottak szerint – diákköröket is létrehozhatnak.

A tanulóközösségek döntési jogkört gyakorolnak – a nevelőtestület véleményének meghallgatásával – saját közösségi életük tervezésében, szervezésében, tisztségviselőik megválasztásában, és jogosultak képviseltetni magukat a diákönkormányzatban.

B. A diákkörök

A tanulók közös tevékenységük megszervezésére diákköröket hozhatnak létre. A diákkörök saját tagjaik közül egy-egy képviselőt választanak az iskolai diákönkormányzatba.

C. Az iskolai diákönkormányzat

A tanulók érdekeik képviselőre diákönkormányzatot hozhatnak létre. A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed, így véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet az iskola működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

A diákönkormányzat munkáját pedagógus irányítja.

A diákönkormányzat szervezeti és működési szabályzatát a választó tanulóközösség fogadja el, és a nevelőtestület hagyja jóvá.

A diákönkormányzat véleményét – a hatályos jogszabályok szerint – be kell szerezni

- az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,

- a házirend elfogadásakor, módosításakor,

- egyéb esetekben (pl.: tanulói szociális juttatások elveinek meghatározásakor, ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor).

8. A pedagógusok és az osztályfőnök feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg.

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása, munkáinak rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- különbözeti, javító, osztályozó, belső vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,

- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- a gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel a munkaközösségi. nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulókíséret biztosítása,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken, rendezvényeken való részvétel,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Az osztályfőnököt – a munkaközösségek vezetőivel konzultálva – az igazgató bízza meg a tanév kezdetekor a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket (naplóvezetés, -ellenőrzés, félévi és év végi statisztikai adatszolgáltatás, bizonyítványírás, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció, hiányzások nyilvántartása és igazolása)
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola gyermek- és ifjúságvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló eseményekről, feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.

9. A kapcsolattartás formái

Az iskola a különböző partnereivel történő kapcsolattartásnál a hagyományos formák mellett alkalmazza az újabb kommunikációs technológiákat és eszközöket (telefonon, elektronikusan történő kapcsolattartás).

A. Az intézményen belüli kapcsolattartás formái

1. *Kapcsolattartás a pedagógusok között*

A nevelőtestület különböző közösségeinek kapcsolattartása az igazgató segítségével a megbízott pedagógus vezetők és a választott képviselők útján valósul meg.

A kapcsolattartás formái:

- az igazgatóság ülései,
- az igazgatóság munkaközösség-vezetőkkel kibővített ülései;
- a különböző értekezletek,
- megbeszélések.

A megbeszélések, értekezletek időpontjait az iskola tanévi munkatervében kell meghatározni. Az igazgatóság az aktuális feladatokról szükség szerint a nevelői szobában elhelyezett hirdetőtáblán értesíti a nevelőket.

A különböző vezetőségi üléseket követően a résztvevők kötelesek tájékoztatni az irányításuk alá tartozó pedagógusokat az ülés döntéseiről, határozatairól, illetve az irányításuk alá tartozó pedagógusok kérdéseit, véleményét, javaslatait közvetíteni az igazgatóság felé.

A nevelők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban, közölhetik az iskola vezetésével és az Igazgatótanáccsal

2. *A tanulók és a nevelők közötti kapcsolattartás*

Az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról és eredményekről szóló információáramlás érdekében az igazgató az iskolai diákönkormányzat vezetőségi ülésén és az iskolai közgyűlésen évente legalább egy alkalommal.

A hétfő reggeli áhítaton rendszeresen értesülnek a tanulók az iskolai eseményekről, életüket érintő változásokról.

Az osztályfőnökök osztályfőnöki órákon, vagy rendkívüli osztály megbeszélésen tájékoztatják a tanulókat.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban, egyénileg vagy választott képviselőik, tisztségviselők útján közölhetik az iskola igazgatóságával, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel vagy az Igazgatótanáccsal.

3. *A nevelők és a szülők közötti kapcsolattartás*

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról az igazgató - vagy az általa megbízott személy - tájékoztatja

- az összevont szülői értekezleteken,
- szükség szerint iskolai szülői értekezleten,
- az iskolai hirdetőtáblán keresztül,

Az osztályfőnökök elsősorban az osztály szülői értekezleten végzik tájékoztató munkájukat, de szükség esetén telefonon, elektronikus úton egyeztetnek a szülővel.

A szaktanárok a tanulót és annak szüleit, a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról folyamatosan szóban és írásban tájékoztatják.

A tanulók egyéni haladásáról - a nevelők részéről a szülők felé az alábbi fórumok szolgálnak:

- családlátogatások,
- szülői értekezletek,
- fogadó órák,
- nyílt napok,
- írásbeli tájékoztatók a tájékoztató füzetben.

A szülői értekezletek és fogadó órák időpontját az iskolai munkaterv tanévenként tartalmazza.

A szülők, vagy más érdeklődők az iskola pedagógiai programjáról, szervezeti és működési szabályzatáról, házirendjéről az iskola igazgatójától, valamint igazgatóhelyetteseitől az iskolai munkatervben meghatározott fogadóórákon, vagy előre egyeztetett alkalmi időpontban kérhetnek tájékoztatást.

Egyéb együttműködési formák: iskolai rendezvények, ünnepélyek, istentiszteletek, teadélutánok, stb.

B. Kapcsolattartás a fenntartóval, evangélikus intézményekkel

Intézményünk képviselői útján folyamatos és rendszeres kapcsolatot tart fenn az Igazgatótanáccsal, azon keresztül a fenntartóval: az Alberti Evangélikus Egyházközséggel és annak vezetésével. A Presbitériumnak két pedagógusunk is tagja, így iskolánk személyesen is képviselve van a döntéshozó testületben.

Az Országos Evangélikus Egyházzal, annak nevelési-oktatási osztályával az iskola igazgatója tartja a kapcsolatot.

A munkaközösség-vezetők, pedagógusaink rendszeresen részt vesznek a különböző értekezleteken, megbeszéléseken és továbbképzéseken, konferenciákon.

Szakmai kérdésekben elsősorban az Evangélikus Pedagógiai Központtal konzultálunk, de igénybe veszünk más intézmények és szervezetek által biztosított lehetőségeket is.

Jó a kapcsolatunk a Káldy Zoltán Szeretetotthonnal, gyerekeink karácsonykor műsorral és maguk készítette ajándékokkal kedveskednek az otthon lakóinak.

Tanulóink a gyülekezet ünnepi istentiszteletein rövid, alkalomhoz illő műsort adnak elő. Iskolai énekarunk is gyakran szerepel a különböző egyházi összejöveteleken.

Az Alberti Evangélikus Egyházközség Óvodájával közvetlen és napi kapcsolatunk van. A vezetők rendszeresen közös munkamegbeszéléseket tartanak a fenntartót képviselő lelkésszel. A két intézmény közötti zavartalan átjárhatóság biztosítása érdekében fontos az együttműködés, a rendezvények egyeztetése, az óvónők és pedagógusok azonos közösségbe való tartozásának erősítése és egymás munkájának segítése.

C. Kapcsolattartás a helyi intézményekkel

A helyi művészeti iskola tanulóinak egy része a mi iskolánk diákja is. Közös megegyezés alapján az intézményünk közelében lakók nálunk töltik el kötelező zenei óráik nagy részét, az

első évfolyamosok zenei előképzőjének is helyet biztosítunk. A településünkön működő katolikus és állami iskolával is jó a kapcsolatunk.

A Márai Sándor Városi Könyvtárnak minden tanulónk tagja. A tanév során több alkalommal is ellátogatnak az osztályok, ahol a könyvtári és egyéb rendhagyó órák kerülnek megrendezésre.

A helyi önkormányzat elsősorban elvben támogat minket.

A Családsegítő Központtal a gyermekvédelmi felelős tartja a kapcsolatot.

A Nevelési Tanácsadóval, az iskolaorvossal, a védőnővel szoros kapcsolatot tartunk fenn. A tanév során két alkalommal iskolafogászati ellenőrzésre kísérjük tanulóinkat. Ha szükséges, akkor pszichológus, logopédus szakmai segítségét is igénybe vesszük.

A családlátogatások, nyílt napok, fogadóórák segítségével próbálunk problémamentes kapcsolatot kiépíteni tanulóink szüleivel. Tantestületünk nyitott a szülői kezdeményezésekre.

D. Határon belül, határon túl...

Nagy súlyt helyezünk arra, hogy minden pályázati lehetőséget kihasználjunk. Ennek az anyagi lehetőségeink javításán túl az is célja, hogy a pályázatok által növeljük intézményünk innovációs tevékenységét, megismerjük a más országokban zajló pedagógiai-szakmai munkát, illetve megismertessük magunkat, a magyarokat, a hagyományosan bevált és a korszerű módszereket, bemutassuk elért eredményeinket és az elérésükhöz vezető utat határainkon belül és kívül.

Kapcsolatrendszerünk fontos eleme a diákcseré-program, amely egyre több területre terjed ki. Ez a lehetőség nagymértékben segíti és gyorsítja azt a tanulási folyamatot, amelynek során a résztvevők hétköznapi szituációkban, valós élethelyzetekben tehetik próbára és mélyíthetik el nyelvtudásukat.

A program lehetőséget nyújt arra, hogy a résztvevő diákok tapasztalatot szerezzenek hasonló korú, de más nyelvű és kultúrájú fiatalokkal való kommunikációban. Ez a személyiségfejlesztő hatás kiterjed magatartásukra, együttműködő képességükre.

10. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka ellenőrzési, mérési, értékelési rendszere

A. Értékelési rendszerünk alapelvei

A pedagógiai értékelés a tanulói készségek, jártasságok, ismeretek, attitűdök elfogadott normákkal történő minél sokoldalúbb összehasonlítása. Kötődhet adott tanítási órához, a tanítási-tanulási folyamathoz. Leggyakrabban azt vizsgáljuk, értékeljük, hogy a tanuló milyen mélységben sajátította el a tananyagot. Magát az értékelést mint módszert alkalmazzuk.

Tudjuk, hogy értékelésünk lehet tudatos (leggyakrabban alkalmazott), nem tudatos (alkalomszerű), metakommunikatív (gesztusokkal is értékelünk) jellegű. Ezért fontos, hogy értékelésünk legyen:

- minősítő jellegű;
- a kimondott értékelés és a metakommunikatív értékelés egymást erősítse;
- a tanuló, szülő számára érthető és világos!

Mérjük

- a hozzánk belépő első osztályos tanulók iskolaérettségét (tesztekkel, egyéni vizsgálatokkal) felzárkóztató pedagógusunk által;
- a tanulási képességeket az osztályfőnökök, szaktanárok jelzése alapján a felzárkóztató pedagógus szükség szerinti időben;
- leggyakrabban azt, hogy a tananyag elsajátításában hol tart a tanuló (röpdolgozat, írásbeli beszámoltatás, felelet, kiselőadás, könyvtári és egyéb kutatómunka);
- a nyolcadik évfolyam végén vizsga formájában a tantárgyi teljesítményeket (az erre vonatkozókat a Vizsgaszabályzat tartalmazza);
- a tanulók neveltségi szintjét tesztlapok, egyéni megfigyelések segítségével;

Minden méréssel szemben felállított alapvető követelmények:

- legyen valid (tartalmilag azt vizsgálja, amilyen célból készült; formailag előre meg kell határozni, hogy a befogadás, a megértés, az ismeret vagy az alkalmazás szintjét méri-e, vagyis minden szempontból feleljen meg a célnak, legyen érthető nyelvezetű, világos);
- legyen megbízható (azt mérje, amire készült);
- legyen objektív (tárgyilagos), azaz valóságos tudást mérjen.

B. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

a. Az iskolában alkalmazott írásbeli beszámoltatás formái a pedagógiai folyamatban betöltött szerepük alapján

Diagnosztikus felmérést a pedagógiai folyamat kezdetén (tanév elején a 2-3. tanítási héten) íratunk annak feltárására, hogy megtudjuk, tanulóink milyen előzetes ismeretekkel, kompetenciákkal rendelkeznek, képességeik és készségeik milyen fejlettséget mutatnak. Ennek ismeretében fogalmazzuk meg a fejlesztés irányát, a differenciálás szempontjainak kialakítását, a pótlásra kerülendő ismeretek körét. Formája a tanítási év 2-3. hetében végzett év eleji felmérés, melyet százalékosan értékelünk.

Formatív felmérést tanév közben íratunk, hogy képet kapjunk a gyerek tanulási folyamatban való előrehaladásáról. Eredménye alapján határozzuk meg a további fejlődéshez szükséges korrekciót. Az értékelés érdemjeggyel történik.

Írásbeli tematikus dolgozatot egy-egy rövidebb tanítási-tanulási szakasz végén íratunk, hogy képet kapjunk az elért eredményekről, a hatékonyságról. Ez a dolgozat a tanított ismeretek, kompetenciák számonkérését szolgálja, segíti a tantárgyi ismeretek megszilárdulását, a tanulók önértékelését. Formája a témazáró dolgozat, melyet szöveggel (alsó tagozaton), érdemjeggyel (felső tagozaton) értékelünk, és a naplóba piros jegyként kerül.

Az írásbeli és szóbeli felelet a tanév során egy-egy rövidebb tananyagrészt (lecke) egyéni elsajátításának gyors visszajelzését szolgálja. Hatása abban van, hogy folyamatos tanulásra ösztönöz, segíti a tanulót az ismeretekben való előrehaladás ellenőrzésében. Értékelése érdemjeggyel, vagy egyéb, előre jelzett módon (kisjegy, piros pont, stb.) történhet.

Summatív felmérést a tanév végén a tanulás lezárásaként, a végállapot eredményeinek megismerése céljából íratunk, hogy globális képet kapjunk a követelmények teljesítéséről. Alapját a NAT és az iskolai dokumentumok képezik. Az év végi osztályzat kialakításában súlyozott szerepe van. Formája a tanév végi felmérés, amelyet érdemjeggyel értékelünk.

b. A beszámoltatással szemben támasztott követelmények

- Mind az írásbeli, mind a szóbeli beszámoltatás biztosítsa a tanítási-tanulási folyamatban való folyamatos előrehaladást.
- Vegye figyelembe a tanuló életkori sajátosságait, legyen figyelemmel a tantárgyból adódó felkészülési sajátosságokra.
- Alkalmazkodjon az iskolai életrendhez (felkészülési idő, napirend, napi terhelés, ünnepnap, váratlan esemény).
- Az értékelés mutasson rá a konkrét hiányosságokra, mutasson irányt a továbbfejlődéshez.
- Az értékelésnek rendszeresnek kell lennie.
- Az osztályozást minden esetben kísérje szóbeli értékelés is.
- A számonkérés legyen a tanuló személyiségéhez alkalmazkodó.
- Mindig önmagához viszonyítjuk a tanuló fejlődését, és ez alapján értékeljük munkáját, tudását.
- A szóbeli és írásbeli **érdemjegyek száma** heti 1 órás tantárgyból havonta egy (félévente legalább négy), a magasabb óraszámú tantárgyakból havi egy-kettő (félévente legalább hat).
- A szóbeli és írásbeli érdemjegyek - lehetőleg - fele-fele arányban legyenek.
- Törekedünk arra, hogy a diákok feleléskor helyesen kommunikáljanak.
- A pedagógus a témazáró dolgozatok időpontját legalább egy héttel a kijelölt időpont előtt köteles a tanulókkal közölni.
- A hiányzó tanulóval az elmaradt beszámoltatás megérkezésekor pótolható.
- A felméréseket a pedagógus a megírást követő két héten belül köteles kijavítani, a tanuló számára érdemben értékelni. Köteles érdeklődésre a szülőt tájékoztatni.
- Egy tanítási napon kettőnél több tantárgyból témazáró felmérés nem íratható. Adott napon előnyt élvez az írásbeli beszámoltatás megíratásában a heti egy óraszámú tantárgy.
- A témazáró és egyéb dolgozatok összeállításakor a mérésmethodikai alapelveket mindig figyelembe kell venni.
- A kapott érdemjegyek alapján állapítható meg a tanuló félévi, tanév végi osztályzata.
- Az **év végi osztályzatok** megállapításánál az egész éves teljesítményt vesszük figyelembe a fejlődési tendencia alapján. Az érdemjegyek közül a témazárókat súlyozottan számítjuk be.

c. Az otthoni felkészüléssel, a házi feladatok adásával szemben támasztott követelmények

Az otthoni házi feladat adásával célunk, hogy a tanulók képességeikhez mérten, önállóan tudják alkalmazni a tanórán elsajátítottakat. A házi feladat kijelölésekor a következő alapelveket vesszük figyelembe:

- A házi feladat kijelölésekor figyelembe vesszük a tanulók életkori sajátosságait.
- Törekszünk a képességek szerinti differenciált házi feladat adására.
- A tanítási hét alatt figyelembe vesszük az egyenletes terhelést, a napköziben történő felkészülésre vonatkozóan annyi házi feladat adható, amelyet a pedagógus ellenőrizni képes.
- A házi feladatokat mindig ellenőrizzük, számon kérjük. Hiányuk beszámítható az év végi érdemjegybe. A rendszeresen elmulasztott házi feladatokért (3-5 egymást követő eset) egyes adható, illetve más bejegyzés.
- A hiányzó házi feladat pótolható.
- Csak annyi házi feladat adható, melyet a tanóra elején a pedagógus öt-tíz perc alatt ellenőrizni tud.

- Az otthoni tanulási idő (írásbeli és szóbeli feladatok elvégzésének együttes ideje tantárgyanként maximum 20-30 percet vehet igénybe.
- A napköziben, otthon a felkészülés ideje nem lehet több, napi 1-1,5 óránál.
- A tanítási szünetekre legfeljebb annyi házi adható, mintha nem lenne szünet.
- A közoktatási törvényből adódó pedagógiai "korlátokat" az iskola minden pedagógusa betartja, tiszteletben tartja a tanulók pihenéshez, szabadidőhöz való jogát.

d. A felmérések összeállításakor teljesítendő feltételek

Általánosságban:

- Az értékelés mindig viszonyítás. Viszonyítjuk a tanuló fejlődését, tudását önmagához; illetve ahhoz, hogy a tananyag elsajátításában milyen szintre jutott el.
- Leggyakrabban a tudás szempontjából értékelünk, de nem feledkezhetünk meg a neveltségi szintek, készségszintek méréséről sem.
- A tananyag begyakorlottsági szintjét mérjük, illetve azt, hogy az elsajátítottakat milyen szinten tudja alkalmazni.
- A mérés előtt mindig meg kell határozni: mi a célja a mérésnek, mit, miért, milyen szinten mérek, illetve ahhoz melyik módszer, eszköz, feladattípus alkalmas a leginkább.

Begyakorlottsági szintek:

- induló szint (amit magával hozott az első osztályba, illetve amit az előző tanévben már elsajátított a tanuló)
- minimum szint: a továbbhaladáshoz elengedhetetlen (valójában ez jelenik meg a tanítás eredményeként)
- optimum szint: az elérhetőség maximális határa (ez készség, amely erősen életkorfüggő)
- maximum szint (ami elvileg elérhető)

Alkalmazási szintű tudást mérni lehet:

- Az ismeret szintjén:
  - ráismerés : pl.: a kép, rajz alapján megnevez valamit
  - reprodukció: mi a mondat? sorold fel, nevezd meg, írd le típusú feladatok
súlyozás: 1-1 pont
- Megértés szintjén:
  - értelmezés vagy elemzés (definíciók)
  - magyarázat (ok-okozati összefüggések *súlyozás: 2-2 pont*)
- Operatív alkalmazás szintjén: *(a felső tagozaton, középiskolában)*
  - külső algoritmus szintjén (a sok - képlet, szabály - közül kiválasztja, felismeri, melyiket kell alkalmaznia és azt jól használja)
  - belső algoritmus szintjén (fejből idézi fel a szabályokat, képleteket, mert már a gyakorlatban megtanulta, de ide tartoznak az összefüggések, besorolások, azonosságok, különbségek felismerése, rendszerezés jellegű feladatok) *súlyozás: 3-3 pont*

Ezen kívül létezik még a megismerő alkalmazás szintje, ahová 18 éves kor körül lehet eljutni (induktív, deduktív szint).

C. A tanulók teljesítményének értékelése

a. A tanulói teljesítmény minősítésének formái; értékelési módok

Intézményünkben a tanulókat és szüleiket írásbeli értékelésben értesítjük a tananyag elsajátításának mértékéről.

Értékelés az alsó tagozaton:

- Az általános iskola **első évfolyamán** negyedévenként szöveges értékelés van.
- A tanulók elért eredményeiről az első évfolyamon és a második évfolyam I. félévéig a százalékban kifejezett értékelés alkalmazzuk, de utalunk az érdemjegyre is.
- Az első évfolyamon félévkor és év végén, valamint a második évfolyamon félévkor a tantárgyi értékelés lehet:
  - **Kiváló**(an teljesített); alkalmazott rövidítése: **k.** (91 %-on felüli teljesítmény)
  - **Jól megfelelt**(jól teljesített); alkalmazott rövidítése: **j. m.** (76-90 % közötti teljesítmény)
  - **Megfelelt** (megfelelően teljesített); alkalmazott rövidítése: **m.** (50-75% körüli teljesítmény)
  - **Felzárkóztatásra szorul**; alkalmazott rövidítése: **f. sz.** (50 % alatti teljesítmény)

A tantárgyi értékelést ajánlatos szöveges értékeléssel kiegészíteni.

- A második évfolyam első féléve után érdemjegyekkel és osztályzatokkal értékeljük a tanulók tantárgyi tudását.
- A második évfolyamtól kezdődően félévkor és év végén magyarból, matematikából, környezetismeretből, valamint hit- és erkölcstanból osztályzatot adunk.
- Az elsajátított tananyagot mind írásban, mind szóban visszakerdezzük.

Értékelés a felső tagozaton:

- Az intézményünkbe járó evangélikus tanulókkal szembeni általános elvárás, hogy hatodik (vagy hetedik) évfolyamos korukban hitbeli tudásukról beszámoljanak, a gyülekezet előtt **konfirmációs vizsgát** tegyenek.
- A felső tagozaton továbbra is az ötfokozatú osztályozási rendszert alkalmazzuk.
- Az alkalmazott **érdemjegyek**:
  - 1 : elégtelen
  - 2 : elégséges
  - 3 : közepes
  - 4 : jó
  - 5 : jeles
  - **Dicséret** esetén "kitűnő" bejegyzés
  -

c. Az iskola tantárgyi minősítésének egységes alapelvei

- **Jeles (5)**

A gyermek tudása eléri, vagy nagyon megközelíti a NAT és az iskolai dokumentumokban megfogalmazott optimum követelményeket. Az elsajátított ismeretekről, kompetenciákról önállóan, magasabb (7-8.) évfolyamon összefüggésrendszerbe építve ad számot. Befogadási képessége, válaszába meggyőző. Ismereteinek alkalmazásában törekszik a kreativitásra. Írásbeli munkáinak teljesítménye 90 %-on felüli. A félévi minősítéshez, amennyiben a jeles tudáshoz a tanulótársakhoz képest kiemelkedő teljesítmény társul az érdemjegy mellé (helyett) a **kitűnő** bejegyzés kerül a naplóba, ellenőrzőbe, bizonyítványba.

- **Jó (4)**

A gyermek tudása közelít a NAT és az iskolai dokumentumokban megfogalmazott optimális követelményszinthez. Az elsajátított ismeretekről, kompetenciákról meggyőzően ad számot, a kisebb hiányosságokat tanítói, tanári rávezetéssel pótolja, korrigálja. Ismereteiről kevés segítő kérdéssel összefüggéseiben is számot ad. Írásbeli munkáinak teljesítménye nagyobb részt 75 % - 90 % közé esik. Befogadási képessége stabil, válaszadása csak kisebb pontatlanságokat tartalmazhat.

- **Közepes (3)**

A gyermek tudása több lényegi hiányossággal felel meg a NAT és az iskolai dokumentumokban meghatározott optimális követelményszintnek, de alapvetően tantárgyi kompetenciái a továbbhaladás feltételeként biztos fejlődést mutatnak. Az ismeretekről hiányossággal ad számot. A rávezető kérdések segítségével képes lényegi információ megfogalmazására, de ezekben bizonytalanságot mutat. Írásbeli munkáinak teljesítménye általában 55 % - 75 % közé esik. Befogadási készsége változó, válaszadása az összefüggésrendszer ismeretének hiányosságaira utal.

- **Elégséges (2)**

A gyermek tudása elegendő arra, hogy a NAT-ban és az iskolai dokumentumokban meghatározott minimum követelményszintet a továbblépés feltételeként biztosítsa. Ismeretei, kompetenciái, valamint tárgyi összefüggés- rendszere nagyobb hiányosságokat mutat, de egyéni differenciálással még fejleszthető. Írásbeli munkáinak teljesítménye rendre 36 % - 55 % között mozog. Befogadási készsége gyenge, válaszadása több lényegi információ hiányára utal.

- **Elégtelen (1)**

A tanuló tudása nem elegendő a tantárgyi rendszer NAT-ban és az iskolai dokumentumokban megfogalmazott minimum követelmények teljesítéséhez. Ismeretei, kompetenciái nagymértékű lemaradást mutatnak, melyek egyéni fejlesztéssel sem pótolhatók. Az összefüggésrendszerben való tájékozottsága alapvetően hiányos. Írásbeli teljesítménye általában 35 % alatt mozog. Befogadási készsége gyenge, válaszadásaiban általában nincsenek értékelhető adatok.

11. Az intézmény vizsgaszabályzata

Iskolánkban az alábbi tanulmányok alatti vizsgákat szervezzük:

- osztályozó vizsga,
- pótló vizsga,
- javítóvizsga
- 8. évfolyamosoknak szervezett belső vizsga

a. Az osztályozó és pótló vizsga:

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól fel volt mentve,
- engedély alapján egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tehet eleget,

- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet

A nevelőtestület az osztályozóvizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja a húsz tanórai foglalkozást, és az iskola eleget tett a jogszabályban meghatározott értesítési kötelezettségének.

Ha a tanuló teljesítménye a tanítási év végén nem minősíthető, tanulmányait évfolyamismétléssel folytathatja.

Ha a tanuló mulasztásainak száma már az első félév végére meghaladja a meghatározott mértéket, és emiatt teljesítménye érdemjeggyel nem volt minősíthető, félévkor osztályozóvizsgát kell tennie.

A tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát. Egy osztályozó vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

Különbözeti vizsgát a tanuló abban az iskolában tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja.

Pótló vizsgát tehet a vizsgázó, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik.

Az osztályozó, különbözeti és pótló vizsgára az intézmény vezetőjénél jelentkezhet a tanuló a szülő, gondviselővel együtt. A vizsga időpontját az intézmény vezetője határozza meg.

Az iskola osztályozó vizsgát a tanítási év során kétszer szervez, az első és a második félév végét követő 2 tanítási héten belül. A tanulót és szüleit az osztályozó, pótló vizsga időpontjáról 15 nappal korábban kell írásban értesíteni.

Ha a tanuló a kijelölt időpontban a vizsgán igazoltan nem tud megjelenni, a vizsgát a tárgyév szeptember 1-15-e között – igazgatói engedéllyel - teheti le.

b. A javítóvizsga:

Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha a tanév végén legfeljebb három tantárgyból kapott elégtelen osztályzatot, illetve ha az osztályozó vagy különbözeti vizsgáról számára fel nem róható okból késik.

A javítóvizsgákat az éves munkatervben meghatározott időpontokban, augusztus 15-e és 31-e között kell megtartani.

A vizsga időpontjáról az iskola igazgatója egy héttel korábban írásban értesíti a vizsgázót.

A tanulási képességeket vizsgáló bizottság határozata alapján a tantárgyi osztályozási mentességről az igazgató dönt a szülő írásbeli kérésére.

A vizsgáztatás szabályai:

- Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három írásbeli vizsgát tehető.
- A vizsgák között legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőidő biztosítható a vizsgázónak.
- Egy vizsgázó egy nap legfeljebb három tantárgyból tehet szóbeli vizsgát.
- A vizsgateremben egyidejűleg legfeljebb hat vizsgázó tartózkodhat.
- A vizsgázónak legalább tíz perccel a vizsga kezdése előtt meg kell jelennie a vizsga helyszínén.

- Írásbeli vizsga időtartama egy-másfél tanórai hosszúságú lehet.
- Szóbeli vizsga esetén a tétel kihúzása után tantárgyanként legalább harminc perc felkészülési időt kell biztosítani a felkészülésre.
- A felkészülési idő alatt a vizsgázó jegyzetet készíthet, de gondolatait szabad előadásban kell elmondania.
- A feleltetés időtartama tizenöt percnél nem lehet több.

c. Az osztályozó, javító, pótló, valamint belső vizsga közös szabályai:

- A vizsgák bizottság előtt folynak.
- A vizsgabizottságot az iskola igazgatója bízza meg.
- Tagjai: az igazgató által megbízott vizsgaelnök, a buktató nevelő (mint kérdező tanár), és a vele azonos vagy rokon szakos nevelő vagy az osztályfőnök.
- Ha a tanulót az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből mentesítették az értékelés és minősítés alól, akkor a vizsgán az érintett tárgyakból biztosítani kell a hosszabb felkészülési időt, az írásbeli beszámolón segédeszközök alkalmazását, szükség esetén az írásbeli beszámoló szóbeli beszámolóval vagy a szóbeli beszámoló írásbeli beszámolóval történő felváltását.

d. A 8. évfolyamosoknak szervezett belső vizsga:

Az e szabályzatban foglaltakat kell alkalmazni az intézmény 8. évfolyamos tanulóinak szervezett belső vizsgák előkészítésére, megszervezésére, lebonyolítására és az azzal összefüggő ügyviteli tevékenységre.

A belső vizsga célja, hogy a vizsgázók

- általános iskolai tanulmányaik befejezéséhez közeledve a nyolc év alatt tanultakat átismételjék,
- a különböző tantárgyakból szerzett, adott témához vonatkozó ismereteket összefoglalják és rendszerezik,
- felismerjék az összefüggéseket,
- egy-egy korról, tudományterületről összetettebb képet alkotva átfogóbb, többirányú látásmódra tegyenek szert.

A vizsgázók köre:

A belső vizsga az intézménybe járó valamennyi nyolcadik évfolyamos tanuló számára kötelező, alóla felmentés nem adható.

A sajátos nevelési igényű tanuló, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló egyéni fejlesztési terv alapján vagy egyéni foglalkozás keretében is készül a vizsgára.

A vizsgabizottság:

- Három főből áll, összetételét a nevelőtestület határozza meg, a megbízásokat az igazgató hagyja jóvá és bízza meg a vizsgaelnököt.
- A megbízás általában a vizsga előkészítésének időpontjától a tanév végi osztályozó értekezlet időpontjáig tart.
- A vizsgabizottság tagja nem működhet közre közeli hozzátartozójának vizsgáztatásában.
- A vizsgabizottság munkáját az írásbeli vizsgán felügyelő tanár segíti. Felügyeletet a szaktanár is elláthat.

A vizsga pótlása:

Amennyiben a tanuló az eredetileg meghatározott időpontban a vizsgán igazoltan nem tudott megjelenni, vagy a vizsgáit megkezdte ugyan, de számára fel nem róható okból nem tudta azokat befejezni, akkor pótló vizsgát kell tennie.

A pótló vizsga időpontját úgy kell meghatározni, hogy a tanítási órákat ne zavarja, értékelésük még az osztályozó értekezlet előtt megtörténhessen.

Elégtelen vizsga esetén a vizsgázónak pótló vizsgát kell tennie a vizsgabizottság által meghatározottak szerint írásbeli és/vagy szóbeli pótló vizsga formájában.

A vizsga jellege, ideje:

A beszámoló lehet írásbeli és/vagy szóbeli. Egy napon csak azonos jellegű vizsga bonyolítható.

Az írásbeli vizsgák napján más tantárgyból témazáró dolgozat nem íratható.

A szóbeli vizsgák napján a 8. osztályban tanórákat nem tartunk. A levizsgázott tanulók hazamehetnek.

A vizsga idejét a nevelőtestület véleményének figyelembe vételével az igazgató határozza meg.

Az írásbeli vizsga

A tanulók **magyar nyelvtanból és matematikából** írásbeli vizsgát tesznek.

Az írásbeli vizsgán a szaktanárok által összeállított feladatlapot kell megoldani.

A feladatlapokat úgy kell összeállítani, hogy a tantárgy teljes (nyolc éves) ismeretanyagát felölelje, tartalmazzon minimum és optimum szintű feladatokat és az általános iskola befejező évfolyamának követelményrendszerén alapuljon.

A szaktanárok a feladatlapot minden év április 30-áig állítják össze. A feladatlapot az iskolavezetés véleményezi, jóváhagyja.

Az írásbeli vizsga feladattípusait a felkészülési időben a szaktanárok gyakoroltatják a tanulókkal.

A feladatlapot a tanulók május 30-áig, az iskolavezetés által jóváhagyott időben írják meg. Az írásbeli vizsga időtartama 60 perc; a nyelvtan vizsga tollbamondás részére ezen felül kell időt biztosítani.

A vizsgán segédeszköz nem használható. – Ez alól kivételt képeznek azon sajátos nevelési igényű tanulók, a szakértői véleményükben található javaslatokat be kell tartani a vizsgáztatás során.

A feladatlapokat a szaktanár javítja, javaslatot tesz az érdemjegyre, az ellenőrzéssel megbízott pedagógus a javítást aláírásával hitelesíti.

Az írásbeli vizsga értékelése:

Az írásbeli vizsga feladatlapjait a szaktanárok egy héten belül kijavítják, az ellenőrzés után a tanulókkal ismertetik.

Az elért százalékok érdemjegyre váltása:

Érdemjegy:	Tantárgy % határai		
	Magyar nyelvtan		Matematika
	nyelvtan	helyesírás	
5	91 % vagy fölött	91 % vagy fölött	91 % vagy fölött
4	78 – 90	78 – 90	78 – 90
3	61 – 77	65 - 77	61 – 77
2	41 - 60	51 - 64	41 - 60
1	40 % vagy alatt	50 % vagy alatt	40 % vagy alatt

A szóbeli vizsga:

A tanulók **magyar irodalomból és történelemből** szóbeli vizsgát tesznek.

A szóbeli vizsga időpontját az iskolavezetés határozza meg a nevelőtestület véleményének figyelembevételével május 25-e és június 10-e közötti időszakban.

A tételről valamint a vizsga időpontjáról a szaktanárok, osztályfőnök értesíti a tanulókat és gondviselőjüket.

A szaktanárok minden év január 31-éig állítják össze a vizsgatételeket. A tételek csak a tanult anyagra vonatkozhatnak, számuk a 15-öt nem haladhatja meg. A tételleket úgy kell meghatározni, hogy felöleljék az irodalomból, történelemből tanult általános iskolai tananyagot. A fő tételcím mellé ahhoz illeszkedő altétel adható. A javasolt tételleket az iskolavezetés legkésőbb a vizsga előtt két héttel jóváhagyja.

A szaktanárok a tételek kidolgozásához segítséget adnak, vizsgafelkészítő foglalkozásokat tartanak. A kidolgozott tételek számon kérhetők a felkészülési időszakban.

A szóbeli vizsga minimum szintjének teljesítési feltételei:

- minden tanuló által teljesítendő:

- Adott hely alapján keresés a Bibliában; ige felolvasása és értelmezése;
- Irodalmi memoriterek;

- tételek között szereplő témák, amelyek bármelyik vizsgázótól kérdezhetők:

- Egyháztörténeti ismeretek;
- Gyülekezettörténeti ismeretek;
- Az egyházi esztendő;
- Helytörténeti-, iskolatörténeti ismeretek;

A szóbeli vizsga menete:

A vizsga napján a tanulók a vizsgabizottság által meghatározott időben érkeznek. Megjelenés ünnepi viseletben (fehér ing/blúz, sötét nadrág/szoknya).

A szóbeli vizsgán a tanuló tételt húz, majd a tételt kidolgozza és a vizsgabizottság előtt számot ad tudásáról. A tétel kidolgozásához minimum 20, maximum 30 perc felkészülési idő biztosítandó. Egyszerre 3 tanuló tartózkodhat a teremben.

A tételt a tanuló visszaadhatja, helyette másik tételt húzhat. Ebben az esetben közepesnél jobb osztályzatot nem kaphat. Amennyiben a második tételből sem éri el a tanuló tudása az elégséges szintet, a kérdező tanár egyházi és helytörténeti jellegű kérdéseket tesz fel a vizsgázónak. Elégtelen tudás esetén a vizsgát követő tanórákon a tanulót az adott témából feleltetni kell.

Az értékelés az ötfokozatú skála szerint történik.

A vizsga beszámítása az év végi értékelésbe:

Mind a szóbeli, mind az írásbeli vizsgán szerzett érdemjegy témazáró értékű; az év végi értékelésnél súlyozottan vesszük figyelembe, meghatározó, de nem döntő értékű.

Kimagasló teljesítmény esetén dicséret adható.

A vizsga dokumentálása:

Az írásbeli vizsga feladatlapjait a javító és az ellenőrző tanár hitelesíti.

A szóbeli vizsgákról vizsgalap készül. A vizsgalapok tartalmazzák a vizsgázó adatait, a vizsgatétel címét, a szóbeli vizsga rövid, szöveges értékelését, illetve a kapott érdemjegyet. A vizsgalapokat kettő, a vizsgán jelen lévő pedagógus aláírásával hitelesíti. A lapokat az iskola megőrzi.

A vizsgával kapcsolatos dokumentumok öt év után selejtezhetők.

A tanuló a sikeres vizsgáról oklevelet kap, mely a bizonyítványban betétlapként kerül elhelyezésre.

12. A tanulók felvételének, átvételének elvei

A. Az iskolába való felvétel feltételei

a. A tanulói jogviszony keletkezése, szüneteltetése

- A tanulói jogviszony keletkezésekor, megszűnésekor, szüneteltetésekor a köznevelési törvény alapján kell eljárni.
- A tanuló (magántanuló) az iskolával tanulói jogviszonyban áll.
- A tanulói jogviszony felvétel vagy átvétel útján keletkezik.
- A felvétel és átvétel jelentkezés alapján történik.
- A felvételtől illetve átvételtől az intézmény igazgatója dönt.
- A tanuló jogviszonya szünetel, ha azt a törvényes képviselő írásban kérte, és kérelmét alapos indok(ok)kal alátámasztotta.
- A tanulói jogviszonyt érintő kérdésekben a köznevelési törvény szabályai alapján kell eljárni.

Beiratkozáshoz szükséges dokumentumok: születési anyakönyvi kivonat, lakcímkártya TAJ-kártya, kedvezmények igénybevételehez való jogosultság alátámasztása, a szülő személyi igazolványa, egyéb, a gyermek fejlettségével kapcsolatos dokumentumok.

b. Az első osztályosok felvétele

Iskolánk kezdő évfolyamára a tanköteles korú, az Albertirsán állandó lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező, elsősorban evangélikus vallású gyermekeket kell felvenni. A felvételnél elsőbbséget élveznek az Alberti Evangélikus Óvodából kikerült gyerekek. A beadott felvételi kérelmeket a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló rendeletben meghatározott sorrendben teljesítjük. Amennyiben a létszám nem telt be, máshonnan is felvehető a lehetőleg evangélikus vallású gyerekek, de nem zárkozunk el a más vallásúak felvételétől sem. A további felvételi kérelmek teljesítésénél előnyben kell részesíteni a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket, tanulókat.

- Túljelentkezés esetén a jelentkezők sorsolás útján kerülhetnek az iskola tanulói közé. A sorsolás részletes szabályait a *Házirend* tartalmazza.

- Az induló első évfolyamra csak iskolaérettségi vizsgálaton megfelelt tanulójelöltek iskolázhatók be.
- A szakember által megvizsgált másfogyatékoságú gyermekek normál osztályba történő jelentkezését elfogadjuk, integrált oktatásukat felvállaljuk.
- Felvételi vizsga nincs.

Az általános iskola első évfolyamára történő beiratkozáskor be kell mutatni a gyermek személyazonosítására alkalmas, a gyermek nevére kiállított személyi azonosítót és lakcímet igazoló hatósági igazolványt, továbbá az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító igazolást, szükség esetén a gyermekorvos felvételi javaslatát, a nevelési tanácsadó, a szakértői bizottság véleményét.

B. Tanulók átvételének elvei

A második-nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni a **11.A.a.** pontban felsoroltakon kívül az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt (tanév közben érkezőknek a tájékoztatót), valamint az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot. A tanulók átvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola igazgatója dönt.

Ha az átvételt kérő tanuló előző tanév végi osztályzatának átlaga 3,5 alatt van, illetve magatartása vagy szorgalma rossz, hanyag vagy változó minőségű, az igazgató a tanuló felvételéről szóló döntése előtt kikéri az igazgatóhelyettes és az érintett évfolyam osztályfőnökeinek véleményét.

Az iskolába beadott felvételi kérelmeket a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló rendeletben meghatározott sorrendben teljesítjük
Iskolánkba tanév közben érkező új tanulók számára-szükség esetén-, az ismeretelsajátításhoz, alkalmazkodáshoz több időt, egyéni differenciálást nyújtanak pedagógusaink.

C. A tanulói jogviszony megszűnése

A tanulói jogviszony megszűnik,

- ha a tanulót másik iskola átvette, az átvétel napján.
- az általános iskola utolsó évfolyamának elvégzéséről szóló bizonyítvány kiállításának napján.
- a kizárás az iskolából fegyelmi határozat jogerőre emelkedésének napján.

13. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő- oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke

- Az alsó tagozatos magyar nyelv és irodalom tanítását segítő felszerelések és taneszközök (tantermenként)

- Képek, betűkártyák, hívóképek	- fali tablók
- írott és nyomtatott ABC (falikép)	- hangtani ismeretek
- kis- és nagybetűs nyomtatott ABC	- szavak alakja, jelentése
- nemzeti jelképeink	- a szó
- történelmi arcképcsarnok	-a mondat
- helyesírási szabályzat és szótár	

- Az alsó tagozatos matematika tanítását segítő eszközök

- űrmértékek	- kéttányéros mérleg és súlysorozat
- demonstrációs tábla	- hőmérő
- táblai vonalzők és körző	- méterrúd
- számkártyák (1-1000-ig)	- színes rudak
- Helyi érték táblázat	

- A környezetismeret tanítását segítő felszerelések és taneszközök

- iskolai iránytű	- élő természet (diapozitívek)
- Magyarország domborzati térképe	- testünk (videó film)
- hazánk közigazgatási térképe megyecímerekkel	- közlekedés szabályai (videó)
- Szobai hőmérő	- nagyító
- domborított földgömb	- szűrőpapír
	Interaktív tananyag a környezetismeret- természetismeret tantárgy tanításához

- Az alsó tagozatos ének-zene tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Rítmushangszerek (triangulum, xilofon, kisdob)	- Cselekményes zenék
- Gyermekdalok	- nőikar, férfikar, vegyes kar
- Himnusz	- Jeles napok, ünnepkörök dalai
- Szózat	- Kórusművek, műzenei szemelvények
- Ötvonalas tábla	- Egyházi énekek
- Mágneses tábla	

- Az alsó tagozatos technika tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Olló, kés, vonalzó	- Építőkocka (fa)
- Mintázó eszközök (20 db)	- Csiszolópapír

- A felső tagozatos magyar nyelv és irodalom tanítását segítő felszerelések és taneszközök:
  - Irodalomtörténeti térkép
  - Írói arcképsorozat
  - Magyar értelmező szótár
  - Szinonima szótár
  - Helyesírási tanácsadó
  - Életrajzi lexikon (1 db.)
  - Helyesírási szabályzat és szótár (20 db.)
  - Hanganyag (hangkazetta, CD):
  - Népdalok, népmesék
  - János vitéz
  - Mitológiai és bibliai történetek
  - Versek (Petőfi, Arany).
  - A kis herceg
  - Görög regék és mondák
  - Rege a csodaszarvasról
  - Népballadák
  - Arany: A walesi bárdok
  - Toldi
  - Halotti beszéd és könyörgés
  - Móricz Zsigmond: Hét krajcár; Légy jó mindhalálig
  - A főnév (oktatócsomag)
  - Ady Endre, Babits Mihály, Kosztolányi Dezső, József Attila, Radnóti Miklós versei
  - Videó filmek:
    - Magyar népmesék
    - János vitéz (rajzfilm)
    - A Pál utcai fiúk
  - Magyar mondák:
    - A fehér ló mondája
    - Botond
    - Lehel kürtje
  - Egri csillagok
  - Mikszáth: Szent Péter esernyője
  - A kőszívű ember fiai
  - Légy jó mindhalálig

- A történelem tanítását segítő felszerelések és taneszközök:
  - Falitérkép:
    - Az ókori kelet
    - Az ókori Görögország
    - A Római Birodalom
    - Bibliai országok (Pál apostol utazásai)
    - Magyarország a X-XI. században
    - A magyar népvándorlás és a honfoglalás
    - Európa Nagy Károly korában
    - Magyarország a XVII. Században
    - Európa a XVII. Század közepén
    - Az európaiak felfedezései és a gyarmatosítás a XV-XVII. században
    - Magyarország Bethlen Gábor korában (1629)
    - Magyarország népei a XVIII. század végén
    - Európa a XVIII. Század végén
  - A Föld népei a XVI-XVIII. Században
  - Az 1848/49-es szabadságharc
  - Európa a XIX. Században.
  - Európa 1815-1849
  - Európa az I. világháború idején
  - Az Osztrák-Magyar Monarchia 1914-ben
  - Európa a II. világháború idején
  - DVD:
    - 1956. Október 23.
    - Trianon
  - Interaktív tananyag a történelem tanításához
  - Interaktív tananyag a honismeret tanításához

- A felső tagozatos matematika tanítását segítő felszerelések és taneszközök:
  - Táblai körző, fa (2 db).
  - Táblai vonalzó 45°-os (5db)
  - Táblai vonalzó 60°-os (5 db)
  - Táblai szögmérő fából (5 db)
  - Méterrúd fából (5 db)
  - Összerakható m³ (5 db)

- Alaphálók, alapábrák (2 db)
- Nagy matematikusok arcképei (5db)
- Műanyag henger, kúp, gúla, hatszög alapú hasáb
- Faliképek:
  - Testek felszíne, térfogata
  - Oszthatósági szabályok
  - Mértékegységek
- Tükrözés
- Hasábok
- Eltolás (falikép)
- Pitagorasz-tétele
- Az egyenes körkúp, gúla
- Az egyenes henger, gömb
- Algoritmus folyamatára
- Matematika interaktív tananyag

- A fizika tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Mágneses rúd pár fatokban
- Táblai mágnes 25 mm-es
- Részecskemodell (videó kazetta)
- Fizikusok arcképcsarnoka (falikép sorozat)
- SI mértéktáblázat (falikép)
- Mágneses készlet (komplett)
- Lejtőmodell (tanulókísérleti eszköz 1 db)
- Mikolacsó (2 db)
- Mechanikai eszközkészlet (tanulókísérleti eszköz 10 db)
- Rugós erőmérő (10 db)
- Kétkarú emelő (2 db)
- Karos mérleg, súlysorozattal (1 db)
- Hőmérő
- Hőtágulást bemutató tanári eszközkészlet (1 db)
  - Csengő reduktor (1 db)
- Generátor minta (1 db)
- Elektromotor és generátor (4 db)
- Elektrovaria (tanári bemutató eszközkészlet) (1 db)
- Transzformátor modell (2 db).
- Mérőműszer (Voltax) (25 db).
- Tanulókísérleti eszköz-készlet áramkörök létre-hozására (25 db).
- Sztatikus elektromosságot létrehozó eszközkészlet (25 db).
- Optikai pad (lencsékkel, tükrökkel) (2 db).
- Prizmatartó (1 db).
- Tanulókísérleti eszköz- készlet a fény vizsgálatára

- A kémia tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Kémcső (50 db)
- Üvegtölcsér (10 db)
- Főzőpohár (25 db)
- Frakcionáló lombik (2 db)
- Óraüveg (10 db)
- Talpas lombik (5 db)
  - Borszeszegő (10 db)
  - Erlenmeyer (5 db)
  - Kémcsőfogó (10 db)
  - Gázfelfogó henger (5 db)
  - Vasháromláb (8 db)
  - Üvegcád (1 db)
  - Azbesztháló (8 db)
  - Dörzstál, törővel (1 db)
- Pipetta (5 db)
- Kémcső állvány (5 db)
- Kettős dió (4 db)
- Tégelyfogó (10 db)
- Gázfejlesztő
- Hőmérő (5 db)
- Desztilláló cső (10 db)
- Gumidugó sorozat (1db)
- Keverőbot (10 db)
- Kristályosító csésze (5 db)
- Kallotta molekulamodell (1 garnitúra)
- Pálcika modell (1 garnitúra)
- Mágneses atommodell
- Kristályrács (gyémánt, grafit, NaCl) (3 db)
- Írásvetítő transzparens sorozat a 7. és 8. osztályos kémia tanításához (1 db).
- Fali tablók:

- Atomok elektronvonzó képessége
- Fémek jellemerősségi sora
- Periódusos rendszer
- Oktatóablak:
  - Fémek reakciói vízzel
  - Fémek reakciói savval
  - Sav-bázis reakció
- Közömbösítés
- Videó kazetták:
  - Ismeretlen ismerős a víz
  - A víz egy csodálatos nyersanyag
  - Kénsav a felhőből és a gyárból
- A biológia tanítását segítő felszerelések és eszközök:
  - Kézi nagyító
  - Metszettároló
  - Mikroszkópizáló
  - Lámpa
  - Mikroszkóp
  - Almafa (oktatótábla)
  - Rovarok (oktatótábla)
  - Lepkék (oktatótábla)
  - Szarvasmarha koponya
  - Szarvasmarha (oktatótábla)
  - Házityúk (oktatótábla)
  - Erdők legjellemzőbb élőlényei
  - Oktatóablak:
    - Fenyő
    - Erdei pajzsika
    - Kocsonyás tölgy virága
    - Ehető és mérgező gombák
    - Keresztes pók
    - Mókus
    - Sün
    - Szarka
    - Róka
    - Hazai füves területek legjellemzőbb élőlényei
    - Sáska
  - Varjú
  - Folyók, tavak legjellemzőbb élőlényei
  - A rák testfelépítése
  - Fali tablók:
    - Egysejtűek
    - Szivacsok, csalánozók
    - Gyűrűs férgek
    - Puhatestűek
    - Ízeltlábúak
    - Gerincesek
    - Moszatok, zuzmók, mohák, harasztok
    - Nyitvatermők
    - Zárvatermők
    - A lomblevél működése
    - A virág és virágzat
    - Termések, terméstípusok
  - Emberi torzó
  - Lapos és csöves csont metszete
  - Légzés (oktatótábla)
  - Szív-modell
  - Az emberi élet... DVD
  - Interaktív tananyag a biológia tanításához
- A természetismeret és a földrajz tanítását segítő felszerelések és taneszközök:
  - Kőzetgyűjtemény
  - Táblai vak térképsorozat
  - Hőmérő (6 db)
  - Iránytű (6 db)
  - Térképjelek
  - Falitérképek:
    - Magyarország
    - A Föld éghajlata
    - A Föld domborzata
    - Afrika domborzata
    - Ausztrália és Új-Zéland
    - Ázsia
  - Észak-Amerika, Dél-Amerika
  - Európa domborzata és vizei
  - Európa országai
  - Észak-Európa
  - Kelet-Európa
  - Közép-Európa
  - Budapest
  - Dél-Európa
  - Földgömb (10db)
  - Tellurium
  - Interaktív tananyag a természetismeret és földrajz tanításához

- Az angol nyelv tanítását segítő felszerelések és taneszközök
  - Angol ABC (1 db)
  - Szemléltető kártyák az alsó tagozatos nyelvtanításhoz (5 csomag)
  - Hordozható CD lejátszó
  - Képsorozat: Társalgási témákhoz (1 sorozat)
  - Hangkazetták: Project English 1,2,3 (1 sorozat).
  - English for you hangkazetta
  - Falitábla: Alphabet 1. (1 db)
  - Falitábla: Irregular Verbs (1 db)
  - Falitábla: Patterns for Sentence Building (1 db)
  - Falitábla: The Tenses (1 db).
  - Falitábla: Time and seasons (1 db).
  - Falitábla: What`s the time? (1 db)
  - Falitábla: The British Isles (1 db)
  - Magnós rádió
  - Televízió (1 db)
  - Videó (1 db)
  - Szókártya készlet
- A német nyelv tanítását segítő felszerelések és taneszközök:
  - Tematikus képek
  - Falitablók: igeragozása
  - A személyes névmás
  - A melléknév ragozása
  - A birtokos névmás
  - Németország
- A testnevelés tanítását segítő felszerelések és taneszközök:
  - Ugródob (1 db)
  - Magasugrómérce fém (1 pár)
  - Magasugróléc (1 db)
  - Maroklabda (10 db)
  - Tornaszekrény (1 db)
  - Gyűrű (1 db)
  - Dobbantó (1 db)
  - Tornazsámoly (4 db)
  - Medicinlabdák (10 db).
  - Ugráló kötél (20 db)
  - Kézi súlyzók (10 db)
  - Mászókötél (5 db)
  - Kosárlabda (15 db)
  - Kézilabda (5 db)
  - Futball –labda (5 db)
- Az ének-zene tanítását segítő felszerelések és taneszközök:
  - A kerettantervben szereplő zenehallgatási anyag kazettán, CD lemezen
  - Furulya, xilofon
  - Ritmuskészséget fejlesztő hangszerek, eszközök: fémháromszög, kisdob, cintányér
- A felső tagozatos rajz tanítását segítő felszerelések és taneszközök:
  - 60°-os táblai vonalzó.
  - 45°-os táblai vonalzó.
  - 100 cm-es táblai vonalzó.
  - Táblai szögmérő.
  - Demonstrációs testek (fa).
  - Dia pozitívek: a kerettan- tervben a megismertetésre, elemzésre ajánlott műalkotásokról (1-1db).
- Az informatika tanítását segítő felszerelések és taneszközök:
  - Számítógépek
  - Monitorok (SVGA)
  - Billentyűzetek
  - Egér
  - CD meghajtók 40x

- Hangkártya+hangfalak a hálózatban való működtetéshez
  - Tintasugaras nyomtató
  - Alapvető programok:
- WINDOWS 98
  - OFFICE 97
  - Szoftver az Internethez
- A felső tagozatos technika tanítását segítő felszerelések és taneszközök:
    - Fafűrész, vasfűrész
    - Lyukfűrész
    - Kézi fűrő (amerikáner)
    - Faliképek a fa megmunkálásáról
    - Elektromos szerelőkészlet
    - A gépek (fali tabló)
    - Vasreszelő lapos 25x200
    - Vasreszelő gömbölyű 10x200
    - Vasreszelő fél gömbölyű 25x200
    - Fareszelő lapos 25x200
    - Fareszelő gömbölyű 10x200
    - fél gömbölyű 25x200
    - Laposfogó
    - Csípőfogó, gömbölyűcsőrű fogó
    - LEGO-DACTA építőkészlet

III. Intézményünk helyi tanterve

1. Az iskola tantárgyi rendszere, óraterve

A. Az intézmény képzési rendje

A Roszik Mihály Evangélikus Általános Iskola nyolc évfolyammal (évfolyamonként általában egy-egy osztállyal) működő alapfokú nevelési-oktatási intézmény, melynek alsó és felső tagozatán folyik a nevelés-oktatás.

B. A helyi tanterv általános bemutatása

Intézményünk helyi tantervének alapjául az Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet által közzétett kerettantervek szolgálnak.

Intézményünk nem állami, hanem egyházi fenntartású, ezért a hozzánk beiratkozó tanulókat és szüleiket szülői értekezlet illetve a beiratkozás alkalmával tájékoztatjuk iskolánk speciális vonatkozásairól:

- a hit- és erkölcsstan tantárgy órarendbe való beépítéséről,
- a vallásos jellegből adódó különleges körülményekről,
- a tantervi követelmények teljesítésének körülményeiről (a tananyag a kötelező és választott órákon való részvétellel sajátítható el)
- az esetleges tantárgyi, illetve egyéb mentesítésekről.

Iskolánknak speciális jelleget adódóan a tanulók keresztyén emberré való nevelését elsődleges célunknak tekintjük. A kötelezően választandó tantárgyak rendszerébe építettük be a **hit- és erkölcsstan** oktatását.

Hit- és erkölcsstanból a Magyarországi Evangélikus Egyház által kiadott tantervet használjuk.

A szülők körében történt előzetes felmérés során felmerült az az igény, mely szerint iskolánkban az első évfolyamtól kezdődően folyjon az **élő idegen nyelv** oktatása. Ezért a szabadon választható órák sávjában szerepel az angol és a német nyelv tantárgy.

Idegen nyelvből az 1-3. évfolyamon továbbra is a korábban kiadott és bevált kerettantervet használjuk. A heti 1 óra angol/német oktatás - a későbbi nyelvi tanulmányok megalapozása, kiejtés elsajátítása céljából - előkészítő jelleggel folyik.

A felső tagozaton törekedtünk arra, hogy bizonyos, különösen fontos tantárgyak (magyar nyelv és irodalom, matematika, természettudományos tárgyak) óraszámát megemeljük. Ez a továbbtanulásra való felkészítést, az intézményen belüli vizsgára való felkészítést, tehetséggondozást és felzárkóztatást egyaránt szolgálja.

A továbbtanuláshoz is segítséget adunk, ezért a már kialakult szokásnak megfelelően tanórán kívüli foglalkozások választható sávjába magyarból, matematikából, történelemből heti 1-1 órát iktatunk be.

A csoportbontások az évfolyamok és tantárgyak között szükség szerint átcsoportosíthatók a nevelőtestület véleménye és a fenntartó bejegyzése alapján.

Jelen kerettanterv felmenő rendszerben történő életbelépésével párhuzamosan a korábbi moduláris tantárgyak oktatásunkból fokozatosan kivezetésre kerülnek (egészségtan, média).

A szabadon választható tantárgyak, szakkörök megnevezésével széles választékot próbálunk nyújtani, hogy ezzel lehetőséget adjunk a különböző igények kielégítésére. A hátrányos helyzetű tanulók kompetenciájának, szövegértésének fejlesztésére szükség szerinti óraszám állítható be. A különböző témák feldolgozására alkalmazzuk a projektmódszert, de bizonyos tantárgyak külső helyszíneken tömbösített formában is megtarthatók. .

Tantárgyi struktúra és óraszámok

Óraterv a kerettantervekhez 1-4. évfolyam								
Tantárgyak	1. évfolyam		2. évfolyam		3. évfolyam		4. évfolyam	
	kerettan- tervi	tényleges óraszámok	kerettan- tervi	tényleges óraszámok	kerettan- tervi	tényleges óraszámok	kerettan- tervi	tényleges óraszámok
Magyar nyelv és irodalom	7	8	7	8	6	8	6	7
Idegen nyelvek		1		1		1	2	2
Matematika	4	4	4	4	4	4	4	5
Hit- és erkölcstan	1	2	1	2	1	2	1	2
Környezetismeret	1	1	1	1	1	1	1	2
Ének-zene	2	2	2	2	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	4	5	4	5	4	5	4
Tánc		1		1		1		1
Szabadon tervezhető órakeret	2		2		3		3	
Rendelkezésre álló órakeret	25	26	25	26	25	26	27	28

Tervezett tanórán kívüli foglalkozások:

- szakkörök: 1-3. évfolyamon angol/német nyelvi heti 1-1 órában,
4. évfolyamon informatika szakkör,
- korrepetálás: legalább heti 1 óra/hét/osztály
- fejlesztő foglalkozás: szükség szerint (három fős csoportokban)
- napközis foglalkozás

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam

Tantárgyak	5. évfolyam		6. évfolyam		7. évfolyam		8. évfolyam	
	kerettan- tervi	tényleges óraszámok	kerettan- tervi	tényleges óraszámok	kerettan- tervi	tényleges óraszámok	kerettan- tervi	tényleges óraszámok
Magyar nyelv és irod.	4	5	4	5	3	4	4	5
Idegen nyelvek	3	3	3	3	3	3	3	3
Matematika	4	5	3	5	3	4	3	4
Történelem, társ.-i és államp.-i ismeretek	2	2	2	2	2	2	2	2
Hit- és erkölcsan	1	2	1	2	1	2	1	2
Természetismeret	2	2	2	2				
Biológia-egészségtan					2	2	1	1,5
Fizika					2	1,5	1	1,5
Kémia					1	2	2	2
Földrajz					1	1,5	2	2
Ének-zene	1	1	1	1	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1	1	1	1	1
Hon- és népismeret	1	1						
Informatika			1	1	1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1	1	1		
Testnevelés és sport	5	4	5	4	5	5	5	5
Tánc		1		1				
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2		3		3		3	
Rendelkezésre álló órakeret	28	29	28	29	31	32	31	32

A kerettantervek közül az alábbiakat alkalmazzuk:

Tantárgy megnevezése	Változat
Magyar nyelv és irodalom	A változat
Fizika	B változat
Kémia	B változat
Biológia-egészségtan	A változat
Ének-zene felső tagozat	A változat
Ének-zene alsó tagozat	A változat

Tervezett tanórán kívüli foglalkozások: szakkörök (informatika, történelem, természetismeret, kompetenciafejlesztő foglalkozások, versenyfelkészítő (idegen nyelv) felvételi előkészítők és vizsgafelkészítők, korrepetálások, tanulószoba

2. Az alkalmazható tankönyvek, segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

Intézményünkben csak olyan tankönyvek, tanulmányi segédletek használhatók, melyek szerepelnek a hivatalos tankönyvjegyzéken.

A pedagógusoknak jogukban áll a tankönyv szabad megválasztása. A kiválasztás során törekedni kell arra, hogy a tankönyv és segédlet

- tudományos igénnyel tartalmazza a tanítandó tananyagot;
- nyelvezetében, stílusában alkalmazkodjon az életkori sajátosságokhoz;
- tárgyi tévedéseket, félreérthető mondatokat ne tartalmazzon;
- alkalmas legyen az átlagos képességű, összetételű tanulói közösség oktatására;
- tartalmazzon differenciált foglalkoztatás alkalmas tananyagrészeket;
- használata legyen egyszerű, jól szerkesztett, a tanulói önálló munkálkodtatást segítő;
- tartalmazzon bőségesen gyakorló feladatsorokat;
- legyen tekintettel az ismeretek elsajátításának egyes lépéseire, az alkalmazások fokozatos elmélyítésére;
- adjon módot az önálló javításra, az önértékelésre, az egyéni teljesítmények kimutatására;
- legyen esztétikus, tartós, több éven át is használható;
- ára is legyen elfogadható, azaz közelítsen a költségvetésben meghatározott tanulói tankönyv támogatás normatívájához (az afölötti eltérések a szülők egyetértésével időben, legkésőbb az előző tanév végén tájékoztató céllal történjenek meg);
- az alkalmazott taneszköz mennyisége, tömege ne terhelje meg fizikailag a tanulókat a mindennapi iskolába járás során.

A kiválasztott tankönyvek, applikációs eszközök és egyéb segédletek a felsoroltakon túl legyenek

- egészségre ártalmatlanok;
- szemléletesek;
- alkalmasak a közvetlen megtapasztalásra;

A tanítás során a pedagógus által készített segédletek, eszközök is használhatók, amennyiben megfelelnek az itt leírtaknak. Használatuk során mindenkor betartandók az óvó-védő rendszabályok. Egyes eszközök használatára (kémiai-fizikai kísérleti eszközök, technika óra szerszámai) külön fel kell hívni a tanulók figyelmét.

3. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Az alapfokú nevelés-oktatás szakasza az első évfolyamon kezdődik, és a nyolcadik évfolyam végéig tart és két részre tagolódik: az 1-4. évfolyamra járók az alsó tagozatosok, míg az 5-8. évfolyamra járók a felső tagozatosok.

a. Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalhatók különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek, melyek pedagógiai kezelése elsőbbséget élvez.

Fontos feladatunk, hogy

- az intézményünkbe lépő kisgyermeket fokozatosan vezessük át az óvoda játékközpontú tevékenységeiből az iskolai tanulás tevékenységeibe,
- a gyermekben óvjuk, felkeltsük és továbbfejlesztjük a megismerés, a megértés és a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot,
- a gyermeket fogékonyá tesszük a saját környezete, a természet, a társas kapcsolatok, majd a tágabb társadalomértékei iránt,
- a kisgyermek természetes fejlődésének, érésének elősegítése mellett lehetőséget biztosítunk játék- és mozgás iránti vágyának kielégítésére,
- a tanítási tartalmak feldolgozása során közvetítjük az elemi ismereteket, fejlesztjük az alapvető képességeket és készségeket,
- a gyermek kíváncsiságára építve megalapozzuk a tanulási szokásokat,
- támogassuk az egyéni képességek kibontakozását,
- a tanulóknál csökkentjük a szociális-kulturális környezetből eredő vagy az eltérő fejlődési ütemből adódó hátrányokat.

b. A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Tudjuk, hogy a gyerekek nemcsak az iskolában tanulnak, hanem sokféle más forrásból is bőséges tapasztalatok, ismeretek birtokába jutnak. Ezeket a pedagógusnak fel kell használnia nevelő munkájában. Különösen fontos feladata, hogy sajátos eszköz- és hatásrendszerével olyan értékrendet közvetítsen, amelyik segít a gyerekeknek a spontán hatások és az őket érő információáradat kezelésében, értékelésében, az elfogadásukról való döntésekben. Ezáltal válik az iskola a meghatározott keresztyén értékrend közvetítőjévé.

Ebben az időszakban az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítménnyel szembeni elvárások, ezért fontos a megfelelő önértékelés, reális önkép megalapozása, alakítása.

- Egyre inkább előtérbe kerül a tanulásszervezési folyamat, melynek optimális működéséhez megfelelő, követhető mintákat kell adnunk a kisdíákoknak.
- Ugyanakkor az ismeretszerzéssel alapozzuk meg a feladat- és problémamegoldó gondolkodásukat, egyéni tanulási módszereiket és szokásaikat.
- Ezekkel párhuzamosan pedig megismertetjük velük a helyes magatartásformákat, melyek begyakoroltásával formáljuk személyiségük erkölcsi arculatát.

- A nevelői és oktatói munka megtervezésekor figyelembe vesszük és isteni ajándékként tekintünk az egyéni sajátosságokra és adottságokra, és azokra építve a személyiség egészének fejlesztését és kibontakoztatását tűzzük ki célul. Az egyéni kiindulóponthoz igazított elvárások és fejlődési utak rendszerével célzottan, ugyanakkor sokoldalú módon fejlesztjük a gyermekek képességeit és tehetségét.
- Ebben az időszakban a teljes emberre irányuló nevelésünkben az önismeret, az önállóság, az önértékelés, az érzelmi, lelki és társas képességek fejlesztése jut lényeges szerephez a hittanórákon és egyéb órákon, foglalkozásokon.

c. Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A serdülőkorúaknál a szakrendszerű oktatás keretein belül az elvont fogalmi és elemző gondolkodás fejlesztésére törekszünk.

Mindezek során

- fejlesztjük a tanulók azon kompetenciáit, amelyek a környezettel való harmonikus, konstruktív kapcsolathoz szükségesek,
- tudatosítjuk a közösség demokratikus működésének értékeit és néhány általánosan jellemző szabályát,
- tisztázzuk az egyéni és közérdek, a többség és kisebbség fogalmát, és ezek fontosságát a közösséghez, illetve az egymáshoz való viszonyulásban,
- a nemzeti azonosságtudat mellett erősítjük az Európai Unióhoz való tartozás tudatát, ezért tanulóinkat készítjük:
  - más népek kultúrájának megismerésére, megbecsülésére
  - az emberiség közös problémáinak felismerésére.

Az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a tánc és mozgás eszköztárának alkalmazásával is erősíteni kívánjuk.

Ugyanakkor a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával az egészséges életvitel kialakításához is hozzájárulunk.

Ebben az időszakban az ismeretek tapasztalati megalapozására törekedve az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatásával segítjük hozzá tanítványainkat az életkori jellemzőknek megfelelő tanulási stratégia megválasztásához.

d. A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaeorientációra. A gimnázium hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaeorientációra.

- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával,
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni,
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával megalapozzuk középiskolai tanulmányaikat.
- A kiemelkedő elméleti fölkészítés mellett hangsúlyt fektetünk a családi életre nevelésre, a szelíd viszálykezelésre, a társas kapcsolatok ápolására, az egyéni hivatás megerősítésére, a szociális érzékenység fejlesztésére és a teremtett világ védelmére.

4. Az iskola magasabb évfolyamára lépésének feltételei

A tanuló év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és a pedagógus, az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről. A döntésben elsősorban az osztálytanító, szaktanár véleménye dominál.

- **A tanuló akkor léphet magasabb évfolyamba, ha**
  - tankötelezettségét teljesítette,
  - hiányzásainak száma a törvényben megengedett kereteken belül van,
  - ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette.
  - a tantervi anyagot legalább minimális szinten elsajátította.

Az első 1. évfolyam megismétlésére csak akkor utasítható a tanuló, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztása miatt nem tudta teljesíteni. (Ez vonatkozik az idegen nyelvi tantárgyra is.)

- Az iskola igazgatója a szülő kérésére legfeljebb egy alkalommal engedélyezheti az iskola első évfolyamának megismétlését, akkor is, ha a tanuló az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Ebben az esetben a megismétlésre kerülő évfolyamról nem kap bizonyítványt a tanuló. A szülő kérésére az iskola magasabb évfolyama is megismételhető legfeljebb egy alkalommal.
- Ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen eléri kétszázötven tanítási órát, vagy egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, akkor a nevelőtestület engedélyével osztályozóvizsgát tehet.
- A nevelőtestület az osztályozóvizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja a húsz tanórai foglalkozást, és az iskola eleget tett a törvényben meghatározott értesítési kötelezettségének.
- Ha a tanuló teljesítménye a tanítási év végén nem minősíthető, tanulmányait évfolyamismétléssel folytathatja.

- Ha a tanuló mulasztásainak száma már az első félév végére meghaladja a meghatározott mértéket, és emiatt teljesítménye érdemjeggyel nem volt minősíthető, félévkor osztályozóvizsgát kell tennie.

A továbbhaladás tantárgyankénti feltételeit a tantervi követelmények tartalmazzák.

5. A tanuló magatartásának, szorgalmának értékelése és minősítése

a. A magatartás, szorgalom értékelése

A magatartási jegyek minősítése:

Példás (5) a tanuló magatartása:

- ha munkájával, jó kezdeményezéseivel tesz valamit a tanuló a közösségért,
- kulturált viselkedésével példát mutat az iskolán belül és iskolán kívül is,
- az iskolai *Házirendet* megtartja és megtartatja,
- durva szavakat még véletlenül sem használ
- felszerelése mindig hiánytalan,
- hozzájárul az iskola jó hírnevének öregbítéséhez

Jó (4) a tanuló magatartása:

- a reá bízott feladatokat kifogástalanul látja el,
- a közösség munkájában részt vesz, de nem kezdeményez,
- iskolai viselkedése esetenként kifogásolható
- a *Házirendben* leírtakat következetesen betartja,
- felszerelését csak elvétve hiányos,
- a felnőttekkel, társaival szemben udvarias, tisztelettudó

Változó (3) a tanuló magatartása:

- ha gyakran hiányos a felszerelése,
- a *Házirendben* leírtakat nem mindig veszi tudomásul,
- igyekezete ellenére megisméltódnak kifogásolható cselekedetei,
- felelősségtudata változó,
- közös programokról igazolatlanul hiányzik,
- indulatait nem mindig képes fékezni, hangneme kifogásolható,
- magatartásával zavarja a tantárgyi órákat,
- ha szaktanári vagy osztályfőnöki figyelmeztetést kapott.

Rossz (2) a tanuló magatartása:

- a *Házirendet* csak ritkán tartja be,
- ha fegyelmetlenségével rossz példát mutat társainak,
- rossz hatással van a közösségre,
- iskolán kívüli magatartása erősen kifogásolható,
- felszerelését rendszeresen otthon felejt,
- többször kapott osztályfőnöki figyelmeztetést, intőt, igazgatói figyelmeztetést.

b. A szorgalom értékelése

A tanulók szorgalmának minősítése:

Példás (5) a tanuló szorgalma:

- ha a tanítási órákra való felkészülése képességeihez mérve kifogástalan,
- tanórákon aktív, pályázatokon, versenyeken vesz részt,
- szívesen vállal plusz feladatokat.
- munkáját a következetesség, rend és a fegyelem jellemzi,
- a tanulónak lehet példás a szorgalma, ha képességbeli hiányát szorgalommal tudja pótolni.

Jó (4) a tanuló szorgalma:

- ha az iskolai munkáját teljesíti, vállalt feladatait elvégzi,
- általában szorgalmas,
- átlageredménye a képességeinek megfelelő,
- időnként plusz feladatokat is vállal,

Változó (3) a tanuló szorgalma:

- ha iskolai és otthoni munkájában csak időnként tanúsít törekvést,
- kötelességeit csak ismételt figyelmeztetés után teljesíti,
- általában hiányosak (hiányoznak) a házi feladatai, a felszerelései.

Hanyag (2) a tanuló szorgalma:

- ha képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében,
- kötelességét gyakran elmulasztja,
- munkájában megbízhatatlan,
- ha valamely tárgyból bukásra áll,
- felszerelését rendszeresen nem hozza magával.

c. A tanulók jutalmazásának elvei és formái

A tanuló minden dicséretre méltó megnyilvánulását értékelni kell szóban vagy írásban.

Jutalmazás adható:

- kiemelkedő tanulmányi munkáért,
- példamutató magatartásért,
- közösségi tevékenységért,
- társadalmi és közhasznú munkáért, egymás segítségéért,
- versenyen elért eredményért,
- az iskola érdekeit szolgáló közszereplésért, fellépésért.

A jutalmazás formái:

- egyéni: dicséret (osztályfőnöki, szaktanári, igazgatói, tantestületi, stb.)
- csoportos: az egyénivel azonos.

A jutalmazást javasolhatja:

- osztályfőnök, szaktanár,
- a diákönkormányzat munkáját segítő felnőtt, tanár,
- a nem tanórai foglalkozást vezető pedagógus

d. A fegyelmi intézkedések, büntetés

Elmarasztalás jár:

- a házirend megszegéséért,
  - szüneti, iskolán kívüli fegyelemsértésért,
  - társadalmi tulajdon elleni vétségért,
  - vállalt feladatok hanyag elvégzéséért,
  - igazolatlan mulasztásért.
- Az a tanuló, aki tanulói jogviszonyával kapcsolatos kötelességeit szándékosan vagy gondatlanul megszegi, fegyelmi intézkedésben vagy fegyelmi büntetésben részesíthető.
  - A fegyelmi intézkedés és a fegyelmi büntetés nevelési eszköz, melynek alkalmazása a tanuló életkori sajátosságaira és a kötelezettségszegés súlyára való tekintettel történik.

Alkalmazható fegyelmi intézkedések:

- szóbeli figyelmeztetés,
  - írásbeli figyelmeztetés,
  - osztályfőnöki,
  - szaktanári vagy igazgatói intés.
- Ezek alkalmazása külön eljárás nélkül történhet, az osztályban tanító pedagógusok véleményének kikérésével. *Az üzenőfüzet, tájékoztató* útján a fegyelmező intézkedést a szülővel közölni kell.
  - Fegyelmi eljárás alapján, írásbeli határozattal alkalmazható **fegyelmi büntetések:**
    - megrovás,
    - szigorú megrovás,
    - meghatározott kedvezmények, juttatások csökkentése, megvonása
    - áthelyezés másik osztályba,
    - áthelyezés másik iskolába (az igazgatók közötti megállapodás alapján).

6. A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Az intézmény tanulóinak osztályba/csoportba sorolásáról a szaktanárok meghallgatása és a nevelőtestület véleményének figyelembe vételével az igazgató dönt.

A csoportba sorolás célja a tanuló képességeihez igazodó, folyamatos fejlődés biztosítása; tehetséggondozás, illetve a rászoruló felzárkóztatása. Ezért a csoportba sorolás tanév közben csak alapos indokok alapján, a nevelőtestület egyetértésével változtatható meg.

Egy-egy időszak lezárását követően biztosítjuk csoportjaink között az átjárhatóságot. A másik csoportba történő átsorolás a tanuló tárgyi tudásában elért fejlődés alapján a szaktanár javaslatára lehetséges, de a csoport létszámának alakulását és teljesítményét is figyelembe kell venni. A csoportbontásokról tanórákon, szülői értekezleten tájékoztatjuk az érintetteket.

A. Idegen nyelv választása

Iskolánkban a tanulók első évfolyamtól kezdődően ismerkednek az általuk választott idegen nyelvvel. Választható nyelvek: angol, német. Évfolyamonként egy-egy idegen nyelvi csoportot indítunk mindkét nyelvből.

Magas létszámú osztályoknál újabb csoportbontás akkor lehetséges, ha az azonos nyelvet tanulók létszáma eléri a 18 főt. Ebben az esetben a tanulók képességeik alapján kerülnek haladó vagy a tananyaggal lassabban haladó nyelvi csoportba.

A csoportba sorolás alapja a tanuló nyelvi tudása. Tudásának megítélése korábban elért eredményei vagy szintfelmérő teszt megírása útján lehetséges.

B. Matematika-magyar csoportbontás

Intézményünkben jól bevált gyakorlat, hogy a felső tagozaton heti három órában osztályszinten folyik az új anyag átvétele, míg heti két órában az ismeretanyag bevésése, begyakorlása történik.

Magas létszámú osztály esetében a tantárgyak teljes óraszámában történő bontására törekszünk.

Mivel gyermekeink számolási készségszintje különböző, logikai gondolkodásuk között is jelentős eltérés mutatkozhat, ezért a magyar-matematika csoportbontás alapja a tanuló tanév végén matematika tantárgyból elért, érdemjegyekkel értékelt tudása és annak az osztály teljesítményéhez való viszonyítása. A differenciált csoportbontás tanév elején kerül felülvizsgálásra, ilyenkor van lehetőség a csoportok közötti átjárhatóságra.

C. Egyéb csoportbontások

A csoportbontásokat elsősorban a felső, de indokolt esetben az alsó tagozaton is alkalmazzuk.

Az informatika tanítása bármely tantárggyal bontható; bontáskor az osztály létszámának, a helyiség méreteinek és a gépek számának figyelembe vételével kell a döntést meghozni.

A lehetséges csoportbontásokat egy tanévre előre tervezi a nevelőtestület figyelembe véve a különböző körülményeket.

D. Tantárgyválasztás lehetséges módjai

Intézményünk helyi tantervében meghatározott tananyag elsajátítása és a követelmények teljesítése csak a kötelezően és a szabadon választott tanítási órákon való részvétellel teljesíthető. Ezért az iskolába történő beiratkozás a szabadon választott tanítási órákon való részvétel vállalását is jelenti. Ezt közöljük beiratkozáskor a tanulóval és a gondviselővel. Ennek tudomásul vételét a szülő aláírásával igazolja.

E. A tanórán kívüli tevékenységekkel kapcsolatos követelmények

A szakkörök, sportkörök, művészeti csoportokba önkéntesen jelentkeznek a tanulók. Azonban ha jelentkeztek, akkor jelentkezésük egész tanévre szól, ezért kötelességük a foglalkozásokon való részvétel.

A napközibe, tanulószobára minden olyan tanulót fel kell venni, akinél ilyen irányú igény felmerül. A csoportok kialakításánál törekszünk arra, hogy a csoportokon belül egymást segítő tanulópárok alakulhassanak ki.

A tanórán kívüli foglalkozásokon is fontos

- az iskolai szabályzat, a munkarend, a fegyelem betartása, betartatása
- a differenciált, képességekhez igazodó foglalkoztatás
- A tanulmányi munka elvégzésében a tanulókat minél nagyobb önállóságra kell szoktatni.
- A napközis nevelők és az osztálytanítók, szaktanárok szoros kapcsolatban álljanak egymással.
- Nagyobb és hatékonyabb legyen a segítségnyújtás a lassabban haladókat, hátrányos helyzetűeket illetően.
- A napközi biztosítson tartalmasabb élményt az odajáróknak a programok választékával.

a. A tevékenységek során megvalósítandó célok

- A nevelés-oktatás során nem biztosított tevékenységek gyakorlására lehetőséget adni,
- elégítse ki a tanulók művelődési igényeit,
- pozitív irányban segítse személyiségfejlődésüket,
- biztosítsa az aktív pihenés, regenerálódás feltételeit.

b. Biztosított tevékenységi formák

Művelődési-tanulási lehetőségek:

- szakkörök, énekkar
- tanulmányi versenyek
- színház- és múzeumlátogatások

Sportolási, testedzési tevékenységek:

- játékos torna, tömegsport foglalkozások, sport szakkör
- sportversenyek,
- úszásoktatás,
- túrák, kirándulások,
- nyári tábori sportversenyek, stb.

Szórakozási alkalmak:

- ünnepélyek osztálykeretben (névnap, születésnap)
- klubfoglalkozások
- teadélutánok
- a helyi könyvtár és művelődési ház nyújtotta lehetőségek

F. Projektoktatás

Intézményünk pedagógusai fontosnak tartják, hogy a nevelés-oktatás ne csak a szokott tanórai keretben folyjon, hanem a különböző korú csoportok között is kialakuljon egészséges munkakapcsolat. Ez az egymás iránti tolerancia kialakítására, gyakorlására, egymás megsegítésére is lehetőséget biztosít.

Ezért évente egy-két alkalommal projektnapot tartunk, ahol adott téma feldolgozását, különböző szempontú megközelítését végezzük el. A munka vége mindig valamilyen produktum, amelyet a tanulók legtöbbször hazavihetnek.

A projektnapok témája az éves munkatervben kerül meghatározásra.

7. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

a. A mérték

Jézus Krisztus a mérték. Pedagógusként is Hozzá mérjük magukat, Őt követjük. Pedagógusként testvérnek tekintjük egymást, a gyermekek és a fiatalok között is az otthonos, elfogadó légkör megteremtésére törekszünk. Kötelességünknek tartjuk az azonos szakmai alapokon nyugvó együttműködést, a kölcsönös segítségnyújtást. Ezért is szükséges, hogy olyan nevelési-oktatási körülményeket alakítsunk ki, ahol nincs diszkrimináció, nincs szegregáció, hanem a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) tanulók oktatási és társadalmi integrációja valósul meg.

b. Esélyegyenlőségi célkitűzéseink

- az egyenlő bánásmód biztosítása
- az emberi méltóság tiszteletben tartása,
- a társadalmi szolidaritás.

A fenti célok megvalósítása érdekében folyamatosan figyelemmel kísérjük az intézményen belül a HH/HHH és SNI-s tanulók fejlődését, fokozottan segítjük őket tanulmányi eredményük javításában. Segítjük őket a továbbtanulásban

c. Az esélyegyenlőség biztosításának területei

Az esélyegyenlőség biztosítása az alábbi területekre terjed ki:

- az intézmény életébe történő bekapcsolódás: felvételi kérelmek elbírálása,
- a nevelés-oktatás során azonos követelmények támasztása
- a lemaradók fokozott segítése
- teljesítmények egyformán történő értékelése
- neveléssel-oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés biztosítása
- pályaválasztás elősegítése tanácsadás révén
- az Arany János Tehetséggondozó Programba való bekapcsolódás támogatása

d. Az esélyegyenlőség biztosításának módjai

Az esélyegyenlőség biztosítása érdekében tiltunk minden közvetlen és közvetett hátrányos megkülönböztést, amely egy személy vagy csoport valós vagy vélt jellemzői (neme, faji hovatartozása, bőrszíne, nemzetisége, nemzeti vagy etnikai kisebbséghez való tartozása, anyanyelve, fogyatékossága, egészségi állapota, vallási vagy világnézeti meggyőződése, politikai vagy más véleménye, szexuális irányultsága, nemi identitása, életkora, társadalmi származása) alapján hátrányos helyzetbe hoz. Tiltjuk a zaklatás, jogellenes elkülönítés és megtorlás alkalmazásának minden formáját.

Minden érintettnek biztosítjuk a napközibe, tanulószobába való felvételét.

Anyagi lehetőségeinkhez mérten segítjük beiskolázásukat.

Mikuláskor, karácsonykor, húsvétkor apró ajándékokkal kedveskedünk minden diákunknak, dolgozóknak.

Az emberi méltóság tiszteletben tartása

Iskolánk a nevelés-oktatás során tiszteletben tartja a tanulók és alkalmazottak emberi értékeit, emberi méltóságát, egyediségét. Fontos feladatnak tekintjük a megfelelő munkahelyi légkör kialakítását, az alapvető értékek megőrzéséhez és megerősítéséhez való hozzájárulást.

Partneri kapcsolat, együttműködés

Iskolánk a foglalkoztatás keretei között a partnerség elvének érvényesítésére törekszik azzal, hogy világos, és átlátható követelményeket alakít ki a kölcsönös előnyök biztosítása mellett. Kapcsolatot alakítunk ki a szülői szervezetekkel, módszertani központokkal, szakmai szolgáltató intézetekkel.

Méltányos és rugalmas ellátás

A megkülönböztetés tilalma nem old fel minden létező egyenlőtlenséget, ezért iskolánk méltányos és rugalmas intézkedéseket dolgoz ki, melyek elősegíti a munkavállalók és diákok pozíciójának javulását, megőrzését.

Különös figyelemmel kísérjük a hátrányos helyzetű csoportokba tartozó tanulók helyzetét, folyamatosan kapcsolatot tartunk, együttműködünk a szociális és gyermekjóléti ellátások tekintetében illetékességgel és hatáskörrel bíró intézményekkel, szervezetekkel, a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős segítségével.

e. Az egyenlő bánásmód követelményének megsértése

Ahhoz, hogy valóban egyenlően bánjunk minden tanulóval, ismernünk kell a legfontosabb alapfogalmakat. Tisztában kell lennünk azzal, mit értünk az egyenlő bánásmód követelményének megsértése alatt.

Az egyenlő bánásmód megsértését jelenti:

- különösen valamely személy vagy csoport jogellenes elkülönítése egy köznevelési intézményben, illetve az azon belül létrehozott tagozatban, osztályban vagy csoportban,
- olyan nevelésre, oktatásra való korlátozása, olyan nevelési, oktatási rendszer vagy intézmény létesítése, fenntartása, amelynek színvonala nem éri el a kiadott szakmai követelményekben meghatározottakat, illetve nem felel meg a szakmai szabályoknak, és mindezek következtében nem biztosítja a tanulmányok folytatásának lehetőségét.

8. Az otthoni felkészüléssel, a házi feladatok adásával kapcsolatos elveink

A tanórán megszerzett ismeretek rögzülése, bevétele, a tantervi követelmények tanulók általi teljesítése miatt szükség van arra, hogy a tanulók otthon, a napköziben vagy tanulószobai foglalkozásokon megtanulják, begyakorolják, átismételjék a tanórákon elsajátítottakat. Ezért szükség van a rendszeres tanulásra.

A házi feladat adásával célunk, hogy a tanulók képességeikhez mérten, önállóan tudják alkalmazni a tanórán elsajátítottakat.

A házi feladat kijelölésekor a következő alapelveket követjük:

- A házi feladat kijelölésekor figyelembe vesszük a tanulók életkori sajátosságait.
- Törekszünk a képességek szerinti differenciált házi feladat adására.
- A tanítási hét alatt figyelembe vesszük az egyenletes terhelést, a napköziben történő felkészülésre vonatkozóan annyi házi feladat adható, melyet a pedagógus ellenőrizni képes.
- Csak annyi házi feladat adható, melyet a tanóra elején a pedagógus öt-tíz perc alatt ellenőrizni tud.

- Az otthoni tanulási idő (írásbeli és szóbeli feladatok elvégzésének együttes ideje tantárgyanként maximum 20-30 percet vehet igénybe.
- A napköziben, a tanulószobán, otthon a felkészülés ideje nem lehet több alsó tagozatos gyermek esetében napi 1-1,5 óránál; felső tagozatos tanulóknál 2-2,5 óránál több.
- Törekedni kell arra, hogy az írásbeli és szóbeli házi feladatok aránya egymást kiegészítse, általában 50-50% legyen.
- A házi feladatokat mindig ellenőrizzük, számon kérjük. Hiányuk beszámítható az év végi érdemjegybe. A rendszeresen elmulasztott házi feladatokért (3-5 egymást követő eset) egyes adható, illetve más bejegyzés.
- A hiányzó házi feladat pótolható.
- A tanítási szünetekre legfeljebb annyi házi adható, mintha nem lenne szünet.
- A közoktatási törvényből adódó pedagógiai "korlátokat" az iskola minden pedagógusa betartja, tiszteletben tartja a tanulók pihenéshez, szabadidőhöz való jogát.
- A tanulókat (versenyre készülők, a tantárgy iránt aktívan érdeklődők) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segíthetjük, számukra szorgalmi feladatot javasolhatunk.

9. A mindennapos testnevelés megszervezése

Tanulóink számára a mindennapos testnevelést különbözőképpen biztosítjuk.

A 2012/2013-as tanévben az első és ötödik évfolyamon vezettük be a heti öt testnevelés órát.

2013 szeptemberétől bevezetendő óratervünk alapján az első és ötödik évfolyamosok heti négy testnevelés órán és - az 5. testnevelés óra helyett heti egy órában néptánc oktatáson – vesznek részt.

A heti öt órát felmenő rendszerben vezetjük be. Az első hat évfolyamon tehát az ötödik testnevelés óra kiváltása táncfoglalkozás keretében történik, míg a 7.-8. évfolyam órarendjébe heti öt testnevelés óra van beiktatva.

A testnevelés órák törzsanyagának megtanítását, számonkérését továbbra is három órába sűrítve valósítjuk meg. Ennek oka, hogy heti kettő – a tanítási nap végén tartott – testnevelés óra alól mentesítés adható

- a külső szakosztályokban igazolt, versenyszerűen sportoló tanulók számára a szakosztályban történő sportolással – a köznevelési törvényben meghatározott tartalommal beszerzett igazolás benyújtásával.
- a kötelező testnevelési órákon felül szervezett heti 2-2 órás gyógytestnevelési foglalkozáson történő részvétellel azon tanulóink számára, akik – az iskolaegészségügyi szolgálat szakvéleménye szerint – a rendes testnevelési órákon is részt vehetnek.

A mentesítést a szülő írásbeli kérelme és a benyújtott hivatalos igazolások alapján a testnevelő tanár javaslatának figyelembevételével az iskola igazgatója adja meg.

Tornatermünk leterheltsége miatt a testnevelés órák tömbösítve, intézményen kívüli helyszínen is megtarthatók. Ezért támogatjuk tanulóink mozgásos szabadidős tevékenységeit, a tavaszi Dolina- és egyéb – túrán való részvételüket, különböző versenyen történő indulásukat,

Iskolai sportkörünk keretein belül támogatjuk a sport szakkörök működését minimum heti 2-2 óra időtartamban. Az ehhez szükséges óraszámot a kötelező órák keretéből oldjuk meg.

A mindennapos testnevelés keretében iskolánk által biztosított foglalkozásokat a következő táblázat tartalmazza:

tanév	Évfolyam, lehetőségek							
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
2012/2013.	5 test.	3+1+0,5	3+1+0,5	3+1+0,5	5 test.	2,5 test	2,5 test	2,5 test
2013/2014.	4 + 1	5 test.	3+1+0,5	3+1+0,5	4 + 1	5 test.	2,5 test	2,5 test
2014/2015.	4 + 1	4 + 1	5 test.	3+1+0,5	4 + 1	4 + 1	5 test.	2,5 test
2015/2016.	4 + 1	4 + 1	4 + 1	5 test.	4 + 1	4 + 1	5 test.	5 test.
2016/2017.	4 + 1	4 + 1	4 + 1	4 + 1	4 + 1	4 + 1	5 test.	5 test.

Jelmagyarázat: 2,5 test: heti 2,5 testnevelés óra   5 test : heti 5 testnevelés óra
 4+1 : 4 testnevelés + 1 tánc   3+1+0,5 : 3 testnevelés+1 tömegsport + 0,5 játékos torna

10. A tanulók fizikai állapotának mérése

Az alsó tagozaton tanévente egy alkalommal (tavaszi időszakban: március 1-je és május 30-a között) a testnevelést tanító pedagógus a szakos tanár irányítása mellett méri a tanulók fizikai állapotát.

A felső tagozaton a tanulók fizikai állapotát a tanév során két alkalommal méri a testnevelés szakos tanár. Ezt a feladatot az Oktatási Minisztérium által kiadott *Útmutató a tanulók fizikai és motorikus képességeinek méréséhez* című kiadvány alapján hajtja végre.

Az alkalmazott motoros tesztek végrehajtási sorrendben:

- Egyensúlyi teszt (elsőnek végzendő!)
- Végtagmozgás gyorsaságát mérő teszt: lapérintés
- Hajlékonysági teszt: ülésben előrenyúlás
- Dinamikus láberőt mérő teszt: helyből távolugrás
- Statikus erőt mérő teszt: kézi szorítóerő
- Törzserőt mérő teszt: sit-up teszt, felülések
- Funkcionális karerőt mérő teszt: függés hajlított karral
- Futási sebességet, fűrgeséget mérő teszt: 10 x 5 m ingafutás
- Kardio-respiratorikus állóképességi teszt:
  - 20 m-es ingafutás (utolsónak!)
  - 6 - 12 perces futás - Cooper teszt

A testnevelő által elvégzendő feladatok:

- egységes minőség-ellenőrzés: a fizikai állapot minősítéséhez szükséges motorikus próbák elvégzése; a mért eredmények összegyűjtése; a pontérték alapján értékelés, minősítés elvégzése;
- egységes minőségbiztosítás: fel kell tárnai az esetleges hiányosságokat, majd képesség szerinti differenciált terheléssel azokat felszámolni;
- folyamatos visszacsatolás: a pillanatnyi fizikai állapottal való szembesülés által a fiatalok önismeretének, önértékelésének, önbecsülésének fejlesztése.

11. A Pedagógiai programmal kapcsolatos intézkedések

A. A pedagógiai program érvényességi ideje, felülvizsgálata

A Pedagógiai program felmenő rendszerben kerül bevezetésre. Az iskola először 2013. szeptember 1. napjától az első és az ötödik évfolyamon szervezi meg nevelő-oktató munkáját e dokumentumban foglaltak alapján.

Ezen pedagógiai program érvényességi ideje négy tanévre, azaz 2013.szeptember 1. napjától 2017. augusztus 31. napjáig szól.

A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja. A nevelők szakmai munkaközössége minden tanév végén írásban értékeli a programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.

A 2016-2017. tanév során a nevelőtestületnek elvégezni a program minden fejezetre kiterjedő felülvizsgálatát, értékelését, és szükség esetén elvégzi a módosításokat.

B. A Pedagógiai program módosítása

A program módosítására javaslatot tehet az iskola igazgatója; a nevelőtestület bármely tagja; a szakmai munkaközösségek képviselőjében eljáró munkaközösség-vezetők;

- a szülői munkaközösség;
- az iskola fenntartója.

A Pedagógiai program módosítását a nevelőtestület fogadja el, és az igazgató jóváhagyásával válik érvényessé. A pedagógiai program elfogadása előtt ki kell kérni az Igazgatótanács véleményét.

A Pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra vagy a működtetőre a jogszabályi előírásokon felül többletkötelezettség hárul, be kell szerezni a fenntartó, illetve a működtető egyetértését.

C. A Pedagógiai program nyilvánossága

A *Pedagógiai program* nyilvános, minden érdeklődő számára hozzáférhető az intézmény *Szervezeti és működési szabályzatával*, valamint *Házirendjével* együtt elolvasható az iskola honlapján.

A Pedagógiai programról minden érdeklődő tájékoztatást kérhet az iskola igazgatójától, igazgatóhelyettesétől, valamint az iskola pedagógusaitól a nevelők fogadó óráján vagy ettől eltérően a pedagógussal előre egyeztetett időpontban.

A Pedagógiai program nyomtatott formában megtekinthető az iskola nevelői szobájában az igazgatóhelyettesnél, valamint az iskola igazgatójánál.

